

سپلاقت

میانک میانک پوریا چاند و کاترور به

نمبر
83
2013

هه پلانی ل نهدین دهر دگهت

هه فر و پشپه و نا سینگسوی ل کچ و ژنان

به ندهوار نهیلی : هندی نهر ما به دتی فرمه تا
سترانا کوردی که م

شبان عه پاس ، کارتی سه لدر کارتی نه وه به ژنه شالیقی
از روزه سه شان بکعت دهیقی له شقی ناریشان دین

به ژنا نه و روزی د دیروکی دا

قوناغا دیالوکی و پاننه روژا باکوری کوردستانی

گر و تايآ هه لېزارتنان

خالد دېره شي

دبیت نه هه په یشا مه ژي بکه هیتته دوی چارچو هیدا یا کو مه بوو هه هژماري هه لېزارتي کو نهو ژي دستپیکرنا کومه کا هه لېزارتنانه هه هر نوکه ههوا پروپاگندا هه لېزارتنان دستپیکریه و گری وان بهر بوویه هندهک نالیان هه ر نیک ژي ل دویف نه خلاق و پرنسیپیت نهو ل سه هاتیه تاشاندن ب وی رهنگی سه رده مری دگه ل دکهت. هندهک هیز و نالی بی بی کو دلی که سه کی ب شکینن رده واجی بو بهر نامی خو بی کارکرنی و پروژیت خو دکهت و نه هه مافی هه ر پیکهاتهک و گروپه کی به هه چهندي بوو خو بکهت، هندهک ژي بی کو چ تشته کی ل بهر چافه بگرن و هزرکرنه بریندارکرنه بی دی بگه ن، هه ر چ دبینم تیدومرینم، گورزی خو دوهشین.

هیش ب تنی به حسنی هه لېزارتنی کوردستانی به و دیار ژي نینه کانی کهنگی و چاوا دی هه لېزارتن هینه کرن، هه ر نوکه ناگر بهر بوویه بن پیت هندهک هیز و نالیان و دست ب پروپاگندا کریه، هه ر دی بیژین بلا نه هه ژي مافی وان بیت، به لی بوچی نارمانچ دهسته لات و ب تایبه تی ژي پارتی بیت؟ ما پارتی ب تنی هیز و دهسته لات ل کوردستانی؟ یان ژي شان جامیران نارمانجا دوزمناتی و گری یا نه هیانا پارتی هیش ددی وان دا دکه لیت.؟! هه ر بو نمونه ل دوماهیا هه هیفی و دبهرنامی رو ب رو ل که نالی ریزدار نهوشیروان مسته فای، بی هه لکه فت و بی کو چ ناریشه کی رودا بیت، هیش کره سه ر دهسته لاتن و نه خاسمه پارتی و ب نه زمانه کی گه فان دیتن و بوچونیت خو بهر چافه کرن و قهت هزر نه کر کانی نهو دلی چهنه که سان بی بریندار دکهت، کو نه هه رهنگی هیش کرنی پتر که رب و کینی دنا هه ریزیت جفاکی دا دچینیت و ژبیرا خو بریه کو نه هه رهنگی پروپاگندی بهایی خو نه مایه و ناقبوری هیش هزر دکهت بی ل بهر و کیت شه ر هکی چه کداری شور شگری و خو ژبیر کریه کو سه رده می وی لوژیکی نه مایه و زهمانی نه هه رهنگی په یشینان دگه ل خو رامالینه و ب تایبه تی ژي رهوشا کوردستانی نا خازیت هه چهندي و وهلاتی مه ل هه مبهری کومه کا هه هرقیانه دگه ل داگیر که ران، به لی گری یا شان جامیران چ جارا ول هه رهوشه کا هه بیت، ژدی وان دهرنا که هیت و دی هه ر وی که رب و کینا خو داریژن و که نه هیفینی ژیک پرچیانیت جفاکی ل کوردستانی

شماره 83

83
نادر

سیلاب وقت

ہیشین خلكى ناكري
زانكويه كه

خودانى نيمتيازي

محمهد محسن

سهرنشكار

خالد ديريشى

xaliddereshi63@yahoo.com

داخازين خلكى ژ حكومتى چنه؟

دهسته كا نشكاران

عبداللا مشرختى

د. ناشتى عبدالرحيم

محمهد عبداللا ناويدى

يوسف محمهد سعيد

سردار هيتوتى

ب تشرى ۲۲ سالان چيايهكى دبريت

دهرهيانا هونهرى

ريناس حمرن

renasgurbawi@yahoo.com

چاپخانا روکسانا - هونير

فوتو: دلوقان عتمر

موبايل سهرنشكارى: 0750 464 2107

نهدريس: ناميديى - كانيا مالا

E_mail: govarasilav@yahoo.com Tel: . ۶۲۷۶۳۳۶۹

www.amedye.com: سيلاف ل سهر تورا نينتهر نيتتى

- همر بابته تى دگههسته سيلاف. بهيته بهلاشكرن. يان نه. بو خودانى ناهيته زفراندن.
- ژبلى نمو گوتاربت ناقتى سيلاف ل سهر نم بهرپرسيار نينين ژ نافهرؤكا چ گوتار وبابه تيت دهينه بهلاشكرن

قوناغا دیالوکی و پاشەرۆزا باکوری کوردستانی

هشیار سعید
ماموستایی زانکویی

دبن رهحما سیاسەتا واندا، سەرەراییی وئ
چەندی دیرۆک بومە قەدگێریت کو کوردان
بئ دەنگی نەهەلبژارت، بەلکو دەست
ب خەبات و بەرخودانی کر و بەردەوام
سەرهلدان و شورش و بزاف نەنجام دان،
تاکو گەهشتینە سەر دەمی پشستی شەری
جیہانیی ئیکئی و دەسپیکاک قوناغا
پیدانا مافی چارەنقیس و دەولەتبوونی،
ل سەر بنیاتی نەتەوی کو دەرنەنجامی
وئ نەتەوا کورد ب زەرەرمەندترین مللەت
دەرکەفت، ژبەر قئی چەندی ژئ شێوازەکی
خورت تر و بەبێتر ژخەباتا دژی داگیرکەر
و مافبەرین مللەتی کورد دەستپیکەر ل
هەمی پارچەبێن کوردستانی، و هەر ل
وی سەر دەمی دەولەتا "کەمالونیزما" نوی
ل تورکیا هاتە دامەزراندن و چ مافەک بو
کوردان ل قئی وەلاتی نەهێلا، کو سیاسەت
و ستراتیژیەتین وان ددارشتی بوون دژی
هەبوونا کوردان وەکو مللەت و نەتەو
- بەلکو زمان و کلتۆر و دیرۆک ژئ
ل کوردان قەدەغەکرن و هەر تەشتەک ل
قئی دەولەتی بئتی رەگەزی تورک بوو و
کورد ژئ هاتنە هژمارتن تورکین چیاپی و
دەسپەلاتی عەسکەرتاری هاتە پەیرەوکر
و دەست ب سەرکوتکرنا هەر کەسانەکی
یان کومەلەکی یان بزاقەکی کر کو دژی
سیاسەتا قئی دەولەتی بیت.

بەردەوامی دان ب کاودانین نە
جیگیر ل قئی وەلاتی و دەرنەنجامی زۆلم
و ستەما دژی نەتەوا کورد هەمی ل سالا
١٩٨٠ی بزاقەکا چەکداری ل تورکیا
هاتە بار ب ناغی "پارتیا کرێکارین
کوردستانی" ب ریبەریا "عبدالله ئوجەلان"
کو ئەقە بو خالا هەرە دیار د دیروکا
هەقچەرخوا دەولەتا تورکیادا.

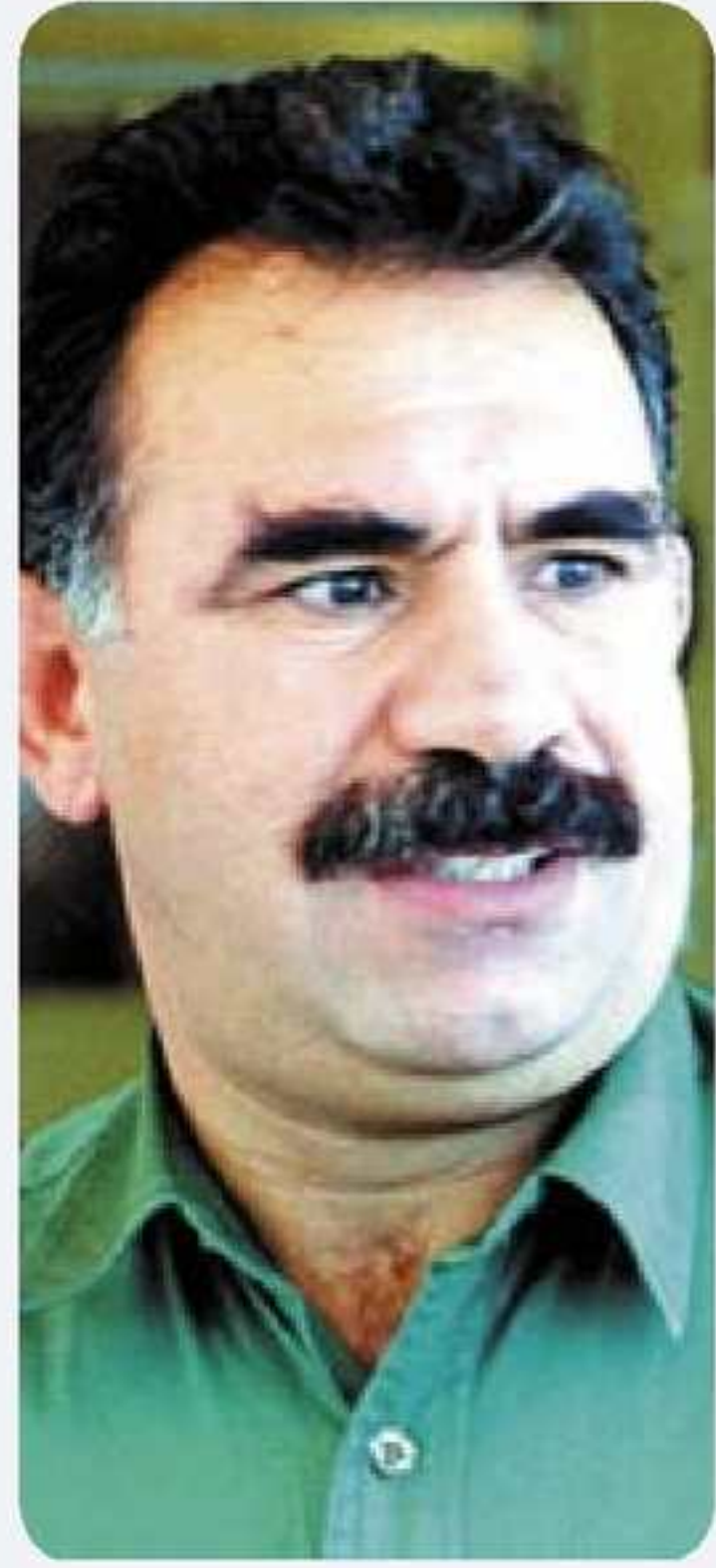
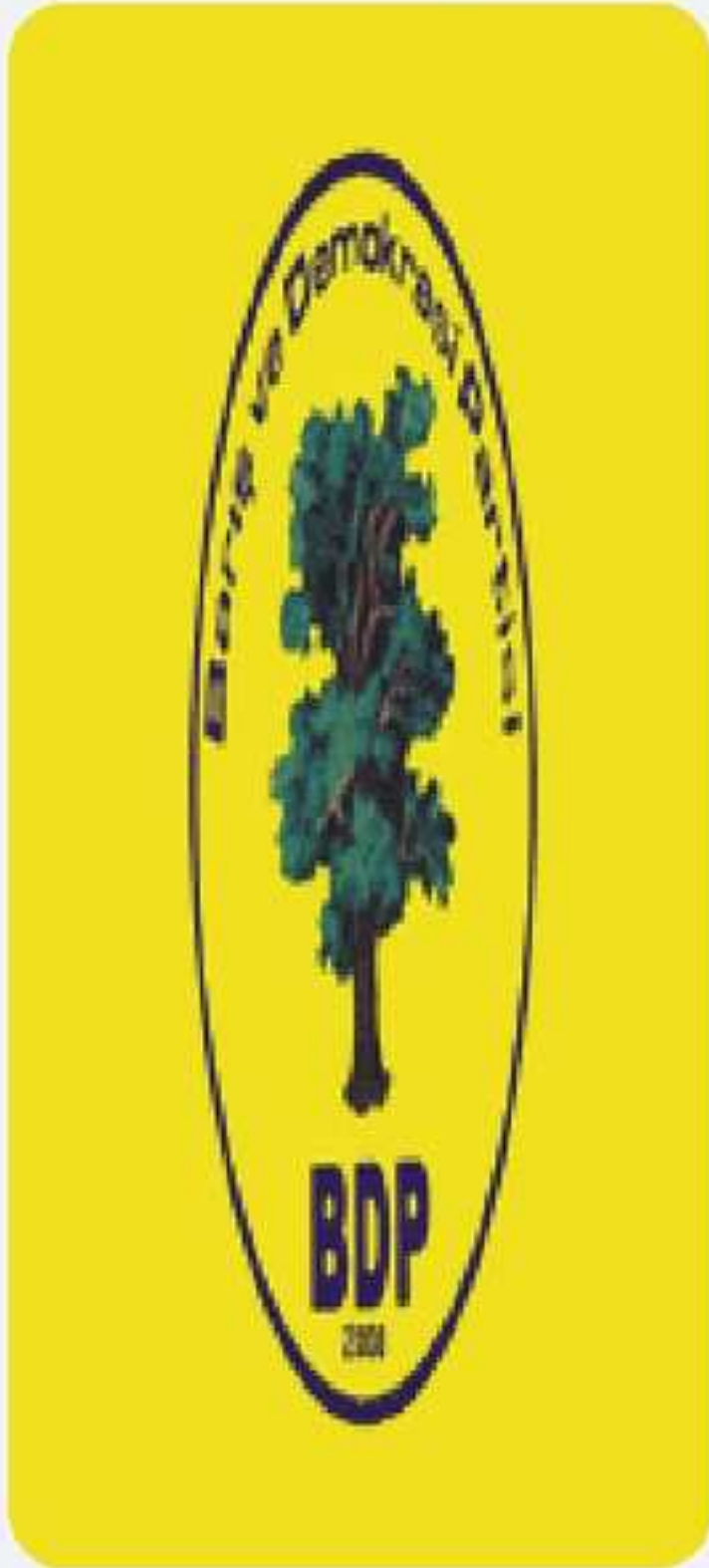
ب بورینا چەندین سالان ژ
بەردەوامیدان ب کار و بزاقین چەکداری

ل تورکیا دژی ئارتیشین قئی دەولەتی و
بەرژەوہەندین وان پێخەمەت بەلین پیدان
ب مافی نەتەوا کورد، بەلج چ نەنجامەک
نەبوو، بئتی بەرسف ژلایئ دەولەتا
تورکیا قە چارەیا نەمنی- لەشکەری بوو
و دان پیدانا وان ئەبوو کو "پ.ک.ک"
ه گروپەکی تیوروستیە! بێگومان ئەف
چەندە ژئ ب هاریکاریا فاکتەری دەرەکی
بوو کو تورکیا یا ژئ مفا داربوو و
دیسان ب هزرا مە گرتدان و پەبوہندیین
نایدیولوژی بێن قئی پارتی فاکتەرەکی
دیتربوون.

هەلوپستی دەولەتا تورکیا بئ
نەگور بوو هەتا بەری چەند سالەکا، ل
قئیرە پسار ئەوہ بوچی هەلوپستی دەولەتا
تورکیا هاتە گوہورین ژچارەکرنا لەشکری-
نەمنی کو نارمانج ژئ "پ.ک.ک" بوو بو
چارەکرنا ناشتی دیموکراسی بو دوزەکا
رەوا مەرەم ژئ دوزا کوردی

ب هزرا مە سەر دەمی ئەقرو و
کاودانیت سیاسی و ئابووری بیت
نیقەدەولەتی و هەریمی ئیک ژ فاکتەرین
سەرەکی بووینە هەلوپستین دەولەتا
تورکیا و "پ.ک.ک" ب گوہورن،
بەلج دەبارەدی ترکیا فاکتەری ناخوپی
کارتیکرنا خو هەبوویە، ژبەرکو بدرێژاھیا
قان سالان زێدەباری کارتیکرنا ئابووری،
خوین ریشتنەکا بەردەوام و بئ چ نەنجام، و
دیسان فەرە ژبیرنەکەین کو بەرقەراربوونا
ئیمناھیی و گەشەپیدانا ئابووری ل
کوردستانی و سیاسەتا پترولا هەریمی
و کارتیکرنا ئیکسەرا جەنابی سەرۆکی
هەریمی و جەنابی نیچیرقان بارزانی
وەکو ریکخوشکەر و پشتەقان بو بیروکا
دیالوک و چارەکرنا ناشتیانە یا دوزا
کوردی ل تورکیا و هەولدانین بەردەوام
دگەل ئەوروپا و ئەمریکا پێخەمەت قئی

دیرۆکا هەر مللەتەکیدا قوناغین
جودا جودا هەنە چ ل سەر ئاستی
گوہورینین ئایینی و ئولداری، یان ل
سەر ئاستی سیاسی و لەشکری، یان
ژئ ل سەر ئاستی ئابووری و جفاکی
و هتەد.. مللەتی کورد، وەکو هەر
مللەتەکی ل جیہانی هەمی قوناغ
دیتینە، چ ل سەر دەمی دیرۆکا کەشن
و پشکداربکرن د پیکئینان و ئافاکرنا
شارستانیەتا مەرۆقاییەتییە، یان ژئ ل
سەر دەمی دیرۆکا نوی مللەتی کورد
شیاپە هەبوونا خو ب پارێزیت و رولی خو
ب گێریت مل ب ملی گەلین دەقەرئ..
بەلج قوناغا هەرە گرنگ د دیروکا مللەتی
کورددا دەستپیکریە دگەل هەفرکیا
هەردوو دەولەتین سەفەوی و ئوسمانی
و دەرنەنجامی شەری چالديران ل سالا
١٥١٤ ی، دەما کو بشیوہکی فەرمی بوو
جارا ئیکئی کوردستان هاتیە پارقەکر
ل سەر هەردوو دەولەتین ناخبری و کەفتیە

ل ناڤخویا تورکیا و دیسان ههفرکتین وئ وهکو رژێما سوریی ئەوا کولوازابوونا وئ و نێزیک بوونا ژ ناڤ چوونا وئ بوویه نێک ژ فاکتەرین سەرەکی "پ.ک.ک." ه بریارا قوناغا دیالوک و ناشتی رابگههینیت، هەر دیسان خالا گرنگتر ژ ئەڤا ل سەری ئەوه پروژێ ناشتییا ملی ل تورکیا دەست پێ بکەت دناڤهرا نەتەوا کورد و نەتەوا تورکدا و دیسان دناڤهرا کورد- کوردا. هەر دیسان هیڤییا مه ئەوه ئەڤ قوناغه ژ هەردوو لایهناڤه ب ستراتیژیهت بهیته پهیره و کورن نه وهکو تهکتیک بو کاودانین قتی قوناغی، بێگومان کاری سیاسی دیموکراسی و خهباتا په‌رله‌مانی دبه‌رژه‌وه‌ندا هه‌می لاکیدایه ل تورکیا، ب تایهت کوردان کو ئەڤه په‌یاما رسته‌قینه‌یا سەرکردایه‌تیا کوردستانی یه و بتایهت جهانبی سەرۆکی هه‌ریمی، نه‌خاسمه کو ده‌لیقه‌یه‌کا میژوویی ل پیشیا ملله‌تی کورده.

هه‌یه و به‌لیدان و په‌یوه‌ندیه‌کا باش ل سەر ئاستی ئابووری و جیوپولیتیکی دگهل کوردان، باشتره ژ قه‌باره‌کی کوردی کو په‌یوه‌ندیا وان وه‌کی ئیسرائیل و عه‌ره‌بان بیت، ئەز دبینم ئەگه‌ر ل ده‌ڤه‌را روژه‌ه‌لاتا ناڤه‌راست کوردستانه‌کا مه‌زن و تورکیایه‌کا به‌یتر و چهند ولاته‌کتین پشته‌ڤان، دئ بیته فاکتەرێ به‌ر‌قەراره‌بوونا ناشتی و دیسان دئ بیته مه‌زنترین هێزا ئابووری و سیاسی ل ده‌ڤه‌را روژه‌ه‌لاتا ناڤه‌راست. بێگومان په‌یاما ناشتی ژلایی به‌ریز "توجه‌لان" ڤه و راگه‌هاندنا راه‌ستانا چالاکیین چه‌کداری په‌یامه‌کا رون و ناشکرایه بو دوست و نه‌یارین کوردان وه‌کو نه‌ت‌ه‌وه و دیسان بو هه‌ڤالبه‌ندین "پ.ک.ک." بێن ئایدیولوژی و لوجستی ، به‌لی ئەڤی چهندی پیدڤی ب ئیراده‌کا راسته‌قینه هه‌یه ژ هه‌ردوو لایه‌ناڤه ژبه‌رکو ده‌نگین دژی قتی بیروکی هه‌نه و ب تایهت

بیروکی، کو گومان تیدا نینه ئەڤ چهنده ژلایی سەرکردایه‌تیا کوردستانی ڤه ب مه‌زنترین ئەرکی نه‌ت‌ه‌وه‌یی ده‌یته زانین به‌ره‌ڤ کوردستانه‌کا مه‌زن و به‌یتر. دبیت ل سەر ئاستی هه‌ریمی هه‌ردوو لایه‌نان ئارمانجین خو هه‌بن بو نمونه هه‌ولا تورکیا ئەوبیت کار بو ژیک دویرئێخستنا دناڤه‌را رژێما سوریی و "پ.ک.ک." تیدا بکەت، نه‌خاسمه ئەڤ چهنده ناشکرا بوو پشتی هه‌لوستی ترکیا روهن سووی ل سەر بارودوخی سوریی و پشته‌ڤانیکرنا "له‌شکهری سوریا نازاد" هەر دیسان ل سەر ئاستی له‌شکری ده‌ست نیشانکرن و کومکرنا هێزین "پ.ک.ک." ل هه‌ریما کوردستانی ژبو بکارئینانی ل ئایینده‌ی وه‌کو وه‌ره‌قا کارتیکرنی. ژلایه‌کی دیڤه‌ تورکیا دئه‌مر واقعی گه‌هشت کو ئیدی نەت‌ه‌وا کورد و کوردستان دنه‌خشه‌یا نوی یا ده‌ڤه‌رێدا گرنگیا خو

شیلادزی و پیدشیا پارک و باخچیت گشتی

نездازيار هيزا عبدولواحد
سەروکی باژێرقانیا شیلادزی

کومەلگەها شیلادزی رۆژ بو رۆژی یا بەرفەرە و مەزن دبیتن ژ ئالیی ئاقەدانکرنی و هژمارا ئاکنجیان ژ ی یا بەرفەرە زیدەبوونی قە دچیتن. هەر چەندە حکومەتا هەریمی ژمارەکا زیدە یا پروژان لی ئەنجام داینە و کەفتینە دخزمەتا وەلاتیان دا، لی هەر نەگەهشتیە خواستەکی و ان و نوکە ئەف کومەلگەهە پیدقی ب باغچەیین یاریانە بو زاروکان و پارکین گشتی نە بو گەنجان. ژبوی قی مەرمی مە ئەف لدووڤچونە بەرەهەڤکریه:

سیرات ، سامی ریکانی

دناڤا کولانان دا و ببنە سەدەما بیتزارکرنا خەلکی، لەوما یافەرە کو حکومەت خو ل قی بابەتی بکەتە خودان. هەروەسا گەنجەکی دیترب ناتی کاروان عەبدولسەلام ئاکنجیی کومەلگەها سیری یە وەها گازندین خو بو مە دانە ئاشکەرا کرن و گوت: یا دیارە کو ژمارەکا زیدەیا گەنجان ل

دا یان ئەف زارویە دەمینە د ناڤا مالی دا یان ژ ی بەرفەرە کولانان قەدچن و توشی چەندین ئاریشان دبن چونکی جەهەکی تایبەت نینە کو لی یاریان بکەن و دەمیتن خو لی ببورینن مینا یین باژیران. مە ل سنوری باژیرقانیا خو سی باغچەیین زارویان هەنە و هەرسی ژکارکەفتینە زاروک نەچارن پەنایی ببنە

ماموستا عەبدولسەمەد ئەحمەد نیک ژئاکنجیین کومەلگەها شیلادزی یە دبیت: شیلادزی کومەلگەهەکا بەرفەرە و مەزن دبیتن و رۆژ بو رۆژی پیدقی ب خزمەتگوزاریانە کو حکومەت بو بجه بینین، نەخاسەمە دیبایی زاروکان دا کو ئەم خودەدی ژمارەکا زاروکانین ل قی کومەلگەهی و ل دەمی بیتنەدانی

دیهنک ژ کومه لگه ها شیلادزی

بهیته چیکرن و بو کومپانیه کی کفتیه
و دی کفتیه دخمه تا هموو خه لکی
شیلادزی دا.

نهدازیار هیژا عهبدولواحد

**لدور ژ کارکهفتنا ههر سی
باغچه یین یاریان یین زارویان
مه هموو بزاکرینه کو نه م
جاره کا دن نوورهن بکهین و
بکهفنه دخمه تا زاروکان**

بازیرفانیا شیلادزی و بو مه ب قی
رهنگی بهرسقا وان دا و گوت: لدور
ژ کارکهفتنا ههر سی باغچه یین یاریان
یین زارویان مه هموو بزاکرینه کو
نه م جاره کا دن نوورهن بکهین و بکهفنه
دخمه تا زاروکان دا و مه نه م پروژه
کرینه دپلانا سالا ۲۰۱۳ ای دا کو دی
هینه نوورهن کرن ب یاریین سهرده میانه
کو زاروین مه مفای ژ وهریگر. لدور
پاره که کا گشتی ژی نه دازیاری گوت :
دهما مه ماسته ر پلانا شیلادزی دانای
مه هزر دهه ر پروژه کی دا کر پارکا
بیهنه دانای ژی بو گه نجان کو پارکه کا
مه زنه و یا مودیرنه مه دهستنیشان کر
نه بو مه کره دپلانا خودا و ره زامه ندی
لسه هاتیه کول تاخی شیف چنارکی

ههردوو کومه لگه ها هه نه و ده مین خواه
ب چایخانا و کولانان قه دهن و تا
درهنگی شهف دمینه زده رقه چونکی تا
نها مه چ جهین وهسا نینن کو گه نجی
مه ب نارامی و دلخوشی ده می خو لی
به ته سه ری، نه م وه کو گه نج پیدقی ب
جهین گوزاری نه مینا پارکه کا مودیرن
دهما گه نج کارای خواه ب داوی دینیت
قه ستا وی پارکی بکه تن و دگه ل هه فالین
خو ده می خو ببورینیت و دوور بکه فیت
ژ ههر ناریشه یه کی، لهوما دخوازین کو
جهین په یوه نیدار پارکه کا گشتی ل
شیلادزی ئاقابکه ن دا کو گه نجین مه
مفای ژ وهریگر.

پاشی مه گزندین وان گه هاندنه
نه دازیار هیژا عهبدولواحد سه روکی

ہیٹین خہلکی ٹاکری زانکویہ کہ

ل سالا ۲۰۰۷ کولیزا پەروردا بنیات ل ٹاکری ہاتہ قہ کرن کو ل دسپیکا قہ کرنا وی ژ دوو پشکین زانستی پیک دہات، تہو ژ پشکا زمانی عہرمبی و پشکا کومہ لایہتی، پشتی سالہ کی ناٹی وی ہاتہ گوہارتن بوو سکولا پەروردا بنیات ل ٹاکری سہر ب فاکولتیا زانست و پەروردی ل دھوکی و د تہف سالہدا نا قاہیہ کی ریک و پیک ژ لای حکومتا کوردستانی قہ بوو ہاتہ نا فاکرن، ہەر ل دوور تہفی چندی مہ فیا راپورتہ کی بہرہف کھین

راپورت: عہمار عہزیز

نارین عبدالعزیز

ڦه کړن قوتابیان قهستا هندهک زانکوزین دی دکرن، تاییهت زانکوزیا دهوک و ڦه کړنا نهڦی ڦاکولتیی دی ناستی زانستی و رهوشه نپیری ل دهڦه ری ل پاشه روژی گهلهک بهییز که، ل دوماهییی ژی بهرپرسا پشکا راگهاندنی نارین عبدالعزیز بوو سیلاډ پهیقی و گوت ڦاکولتیا ناکری ئیک ژ وان دهزگههین گرنګ بوو هاتییه دانان بو نهڦی باژییری، ههلبهت ڦه کړنا وی ژی ل گهلهک لایاڤه گرنګیا خو ههیه، ژلاییی زانستی ڦه نهڦی دهزگههی گوهورینهکا بهرچاډ ل ناکری کریه، و گوت ل دهسپیکاک ڦه کړنا نهڦی کولپیری مه چهندين ناریشه ههبوون، وه کی ناریشا نهبوونا ناڤاهیهکی باش کو سیمایی کولپیری بدهت و دیسان ڦالاتیا ماموستایان، بهلی نوکه مه چ ناریشه نینن و ل دوماهییی ژی نارینی گوت هم دی کارکهین ل بواری راگهاندنی ب شتویهکی چالاک ههتا کو بشین ل پاشه روژی بهلاقوکهکی دهربییخین بو ڦاکولتیا مه ههتاکو خه لکی ب شتویهکی باش هایداری رهوشا ڦاکولتیا زانستی و پهروهردی ل ناکری بیت و بوو نهڦی کاری ژی پیډڦی هاریکاریه یه ههتا کو بشین نهڦی کاری ب شتویهکی ریک و پیک بکهین.

زیرهغان صالح

هزار قوتابیان، و ڦاکولتیا مه بهروهوام پیڼگافیت مهزن هافیتینه ژبوو داپینکړنا پیډڦین خاندنی ب ناوایهکی شارستانی و مودیرن کو نهڦ ڦاکولتیه بو نایندهیهکی نیزیک بیته زانکو.

ژلایی خوقه ژی قوتابیهکی نهڦی ڦاکولتیی ب ناڤی زیرهغان صالح گوت ڦه کړنا نهڦی ڦاکولتیی خزمهتهکا باش گهاندیه قهزا ناکری و دهوروبه ریت وی، وهکی قهزا بهروهردش و ناحیا دینارتی و دهڦه رین دی و باری قوتابیان شک کریه، چونکی بهری نهڦ ڦاکولتیه بهیته

د:نزار خورشید مامه

ل دهسپیکي ژي راگري ڦاکولتیا زانست و پهروهردی ل ناکری (د:نزار خورشید مامه) د پهیقهکی دا گوت ڦاکولتیا مه ل دهسپیکي دوو پشک بوون و مه چ ناڤاهی نهبوون، هم دناڤ ناڤاهی پیمانگهها تهکنیکی دابووین، نوکه ب سویاسی ڦه حکومهتا کوردستانی ناڤاهیهکی مودرن بوو مه چیکریه و ڦاکولتیا مه نوکه ژ پیڼج پشکان پیک دهیت نهوژی نهڦه نه زمانی کوردی_زمانی ئینگلیزی_کومه لایه تی_بیرکاری_زمانی عهردی و گوت هژمارا قوتابیان پتری

شیان عباس : کاری سهندیکایی تهوه بهرشانیه ژ روژنامهشانان بکمت دههئ توشی ئاریشان دبن

شیان عباس سکرتری سهندیکا روژنامهقانی کوردستانی
ل قی دهوک دیدارمکا تاییهت دا بو کو قارا سیلاف
دیژیت مه روینشتهک دگهل دستهلاتا دادومری و
بجهئینانی سازکر بو هندی کو ریژا پیشیلکاریان
دژی روژنامهقنان کیتر لی بکهین و بزانیان کا
وان چ ئاریشه دگهل روژنامهقنان ههیه و ب چهند
خالین ههقیشک ئەم گههشتینه ریکهفتهکی دا
پتر ئاسانکاری بو روژنامهقنان بهینه کرن "تهقه
و هند پیژانینی دی بیئت تاییهت دیبائی پیشهیا
کاری روژنامهقانی دا دقئ دیداریدا بخوینن

دهوک : رهفهند گوهرزی

سیلاف : نازادیا پیشهیا کاری روژنامهقانی
ل دهوکی د چ ئاستدایه ؟
شیان عباس : دهوک یا جوادا نینه ژ
کوردستانی هه چهنده هه پارتزگههکی
تاییهتمهئندیا خوههیه، نازادیا کاری روژنامهقانی
ئهگه ئەم ژلایین یاسایی هه نیرینهکی لی
بکهین دی بینین کو ههرسی بنهمائین نازادیا
روژنامهقانی تیدا ههه نهو ژی ههبوونا
یاسایهکا تاییهت ب کاری روژنامهقانی هه
نهمایتیکرنا حکومهتی دکاری روژنامهقانی
دا، ئانکو سانسور بهری بهلاقرنی نینه و یا
دوماهی هه کس یی نازاده دهبرینی ژ رایا
خوبکمت.

سیلاف : دیژن ل دهوکی وهکی پیدقی
روژنامهقان نهشیایه ل دویف ههزا خو
کاریکمت؟

پارتزگهها دهوکی چندیان سازینی راگهاندنی ههه و ب ههمی هزرتین سیاسی و جقاکی و نایینی
و ههروژنامهقانهک دشتیت ل دویف شیانتین خو و ههزا خو کار بکمت و ل دویف تهتیکیتین
روژنامهقانی بوچوتین وهلاتیان بهرجاچ بکهن.

سیلاف : ههین وهکو سهندیکا روژنامهقانی کوردستانی لقا دهوکی چهند شیایینه بینه جهی
باوهریا روژنامهقنان؟

شیان عباس : ئەف ئاخفتنه یا بی بنهمایه،
ئانکو چ ههکولین، یان راپرسی هاتینه کرن کو
ئهقی چندی پسهئد بکمت؟ لهوا ئەم نایینم
کو ئەفه تشتهکی ههتمی بیت، دبیت یی ریزهیی
بیت و ئەفه ل ههمی جیهانی یی ههی، ل

پارټيزگهيا دھوکې چندين سازيتن راگهاندنې هڅه و ب ههمې هزرين سياسي و جفاکي و ناييني و همر روژنامهفانک دښت ل دويث شيانين خو و همزا خو کار بکمت و ل دويث نهټيکيتين روژنامهفانيې بوچونين ولاتيان بهرچاټ بکمن.

سيلاټ: هوين وهکو سمنديکا روژنامهفانين کوردستانې لقا دھوکې چمند شيانينه بينه جهې باوهر يا روژنامهفانان؟

ښان عباس: بهرسفا ښې پرسيارې دې نندامين سمنديکايې بهرسف ددن، نهم ل دويث پهبرهوي سمنديکايې کار دکهين و نهټ چنده ب ياسايهکي هاتيه ددست نيشانکرن، نهوي ياسايا سمنديکا روژنامهفانين کوردستانې هرمار ٤٠ کو ژلايې پهبرهمانې کوردستانې هاتيه پهسند کرن، نهم سردهدريې دگهل ههمې روژنامهفانان دکهين بيې جوداهي و ديشچوونا سرهبريې وان دکهين و پشتفانيني لې دکهين و ل دويث شيانان همول دددين شيانين وان پيشبېخين ب ريې يا وورک شووپ و خول و روينشتان.

سيلاټ: کچا ميدياکار جهې خو دناقا سازيتن راگهاندنې دا کريه ودکي پيدفي؟

ښان عباس: ههتا رادهبهکي باش نهم دښتين بيژين جهې خويې کري و گروهه بو ښې چندين کو هرمارهکا باش يا دکاري راگهاندنې دا کار دکمت و نهم ل قوناغا بهيت پيدفي نه هندک بواريې دي يين راگهاندنې کچا روژنامهفان رولي تيدا بينيت وهکي کاري تهکنيکي و دهرهيتان و بجهشيان و ريشهبرنا سازيتن راگهاندنې.

سيلاټ: وهک ميديا کارهک تو چمند يا ژنهزموونا کاري خو رازي؟

ښان عباس: بهرسفا ښې پرسيارې بو ودرگري دزفريت و بو وان کمسین دبسپور دکاري راگهاندنې دا دزفريت کو هلسهنگاندنا نهزموونا بکمن، من هيشتا هيشي ههنه کو بشيم پتر رولي خو بينم و کاري باش بوو راگهاندنا کوردستانې بکمن دگهل ههمې ههټکارا.

سيلاټ: تو بو دھوک تيفي چ دبيري؟

ښان عباس: دھوک تيفي پهيمانگههکه بو پيگهاندنا کادران دواړي راگهاندنيدا و گروهه بوښې چندين چندين کادرين وي نوکه ل سازيتن کوردستانې و جيهاني کاردکمن و نهز خو وهک پارچک ژ دھوک تيفي دبينم و دخوازم پتر پويته ب ښې دهزگههې مهن و همزي بهيته دان دا بشيت پتر خرمهتا ولاتيان بکمت و دگهل پيشکهفتنا نوي و سردهمانه بهردهوام بيت .

سيلاټ: لايهينن پهيوهندي دار چمند دهټکارن ددهمهکيدا نهگهر روژنامهفانک روي ب روي ناريشهيهکي بيت؟

ښان عباس: روژنامهفاني وهکي يا ديار پيشهيهکا ب ناريشهيه و تشتهکي نورماله و نهټ چنده ل جيهاني ههميې يا ههمي کو روژنامهفان توشي ناريشيان بيت، کاري سمنديکايې نهوه بهرهفانيې ژ روژنامهفانان بکمت دهمي توشي ناريشان دبن و مه خول ښې چندين نهگرتيه، بهلکو مهټيايه پتر کاري روژنامهفانان و کاري سمنديکايې رون بکمن بو جهين پهيوهنديدار لهوا مه روينشتنهک دگهل دهستهټالانا دادوهري و بجهشيانې سازکر بو هندي کو ريزا پيشيلکاريان دښي روژنامهفانان کيمتر لې بکمن و بزانيان کا وان چ ناريشه دگهل روژنامهفانان ههمي و ب چمند خالين ههټشک نهم گههشتينه ریکهفتنهکي بو پتر ناسانکاري بو روژنامهفانان بهينه کرن و ههروهسا روينشتنهک دگهل ريشهبرين گشتي و نقيسينگههين پهبرهمانې عيراقې و کوردستانې و زانکويين پارټيزگهيا دھوک ل دوور ناسانکاري ددانا پيزانيان دا.

په رده لادانا سه مینو یومینتا شهیدین نه رده دنا مسلمان و مه سیحی یان

سیلاف

ب هه لکه فتا ژدایکبوونا بارزانیی نهر و بیهراتنین نادار و نه ورۆزی، مینو یومینتا شهیدین نه رده دنا مسلمان و مه سیحیان ل گوندی نه رده دنا هاته فه کرن کو ناقتین ۱۰۰ شهیدین مسلمان و مه سیحی یان بخو فیه دگرتن ول فه کرن و په رده راکرتیدا: نوینه ری سهروک بارزانی نجم الدین یوسفی و بهرپرسی لقی ۱۸ ریزدار فه ریق فاروق و بهرپرسی مخابرا گشتی عبدالله ده رویش بهرپرسی لقی ۱۴ عصمت ره جب و نصرت بادی ریشه بهری ریشه بهریا شهید و نه نفالا ل پارێزگه ها دهوکی ریزدار مه تران ره بان مه ترانی ده فه را نامیدی و بهرپرسی محمد محسن سهروکی جقاتا پیشقه برنا نامیدی و لایهن نوینه رین حزبی و حکومی ره سپی و ماقوبلین ده فه را

نامیدی و خیزان و مالباتین شهیدین هه رده و گوندان به ره فه قیبوون و به ندکی فه کرنی ژلاینی گولبه ار نه رده دنی کو دایکا سی شهیدانه هاته فه کرن و پاشی چهن دین په یف هاتنه خواندن و پیشکیش کرن و هه میان ناقری دا وی پیکه ژيانا دکوردستانی دا ب گشتی و ده فه را نامیدی ب تایبه تی، و دیسان ناقری ب وی قوربانینی دا یا کو هه می نوول و نه ته و و ده کو تاکه کی کوردستانی به ره فانی ژ ناخ و سهروره یا کوردستانی کره و گیانی خو کره قوربان و نه ف نازادی و فیدرالی و حکومه ت و په رله مان به ره همی خه بات و خوین و قوربانیا وان که سایه بین گیانی خو گوری فی ریباز و دوزی کری.

ویا ژه هژی گوتنی یه بیترین: هزرا دانانا فی مینو یومینتا یا بهرپرسی فلیپ

نه وراها شمعون نه رده دنی و جقاتا گه نجین نه رده دنا بوو، مه زاختی و پارێ چیکرنا مینو یومینتا ژ لاینی فلیپ نه وراها نه رده دنی فه هاتبوو دان کو نیزیکی (۲۵) بیست و پینچ هزار دولارا لی هاتینه مه زاختن و سهرپه رشتیا کاری مینو یومینتا ژلاینی بهرپرسی مسته فا عبدالرحمن نه رده دنی و نه حمه د عبولا نه رده دنی و هه مزه موسی نه رده دنی فه دهاته بریشه برن.

دیزاینی مینو یومینتا ژلاینی له تیف نه حمه د نه رده دنی و مسته فا عبدالرحمن نه رده دنی فه هاتیه دانان و هیمیا یی مینو یومینتا ژلاینی په بکه رساز حه سه ن شنکاری فه هاتیه چیکرن.

کولانا ناقتین شهیدان ب ده ستی باشنقیس سیروان ل دهوکی هاتیه کولان.

2-2

خواندنهك نوى بو شروقه كرنا ناشى نهره دنا

كوخان نحسان ياسين

نهره دنا گوندهكه سهر بقمزا ئاميدىي قه، نيزبكي (۱۵۰ كم) ژ ميسلى و (۱۴ كم) ژ ئاميدىي و (۲۵ كم) ژ ناحيا سهرسنگى يا دویره (۱)، ژلايى كارگيرى قه سهر بناحيا بامهرنى قه يه*، لگور سهرژميرين سالا ۱۹۵۷ لهره دنا بسلمانا (۵۷۵) كس لى دژيان، ل نهره دنا ژيرى يان نهره دنا كرستيانا (۱۰۴۹) كس لى دژيان (۲).

ژلايى جوگرافى قه نهره دنا دكهفته سهر پيسار چيايى مهتيني و دهشتا صپنهى، يا نهم دشين بيژين دكهفته سهر تيفهرتزا چيايى مهتيني و ههر دوو دياردين خورستى (phenomenon) دهشت و چيا لى ههنه، ژبهرفى چهندى مه دوو دلى نينه قى جهى بالا مروقى راکيشايه و ههر ژ كهفن بوويه ههوينگهها مروقاياهتیی، ژبهرفهه بوونا ئالاقين ژيانا روزانه، نهردى پويى و رووهكى خورستى و ئاف، سهربارى جهى بهروژى نهره دنا بى دوودلى سهقاي ژى رولى خو ديتيه د نهقى جهى دا، ههر چنده تا نهثرو چ قهكولينين نهكاديمى شونوارى ل نهره دنا نههاتينه نهجام دان، دا تاييه تمههه بشين بگهههه بالاتهيا ئيكي يا ژيان و شارستانيه تى ل نهقى گوندى، لى كومهكا جهى لى ههنه و هاتينه راگههاندن وهكى شونوار دپهرتوك و نهتلهستين جهين شونوارى ل عيراقى، وهكى شكهفتا قهلايى و ديرا سلخانه مههادوخت، ناوسكتين نهره دنا (ژمارهكا زندهه نهه دهرفهت نينه ناقا بيژين) ديرا نهشمونى و خانا ميترگهها بههدينان (نهوا دهيته گريدان ب سولتان حسين وهلى ۱۵۳۴_۱۵۷۵ ز) قه (۳)، سهربارى گرى خهورانى (گرى دههقه دو) لسالا ۱۹۳۳ هاتيه ديتن (۴)، ديسان چهندين جهين دى ل نهقان دوماهيا هاتينه دهست نيشانكرن وهكى بورجا بهيره مى [بورجا بههرام پاشاى] و چهپهري ميتركى بلباس و شونوارين ناقتيلا (۵).

قى جارى گازندهيا مه ژ چولاينه نين فهرمى و نهفهرمى نينه، ههر نهم بخوهينه، نهز و توينه ل مالا من و ل مالا ته ل ماركيته ته و خارنگهها بى ديتر، نه ريشه بهريا ساخله ميبى و نه ريكخراوا پاراستنا بهركاربهري و نه ئاسايش و نه حكوممهت

دته کستې دې بزماری دا هاتیه:-
 ((نه ز باژیرې ناشور دهرکه فتم،
 گه هشتمه چیا یین [کیروری] و چوومه چیا یین
 [نوربنا_urrubna] نه ز گه هشتمه هنده ک
 جها شاهین بهری من نه گه هشتموونی،
 هنده ک ریکین دژوار نه ز دهر بازووم، پاشی
 نه ز چوومه نوردی له دانو [Ladanu] یا
 لولویا (۲۱))، نه گهر نه م قان ههر دوو
 ته کستین بزماری شروقه بکه یین دې چهند
 نه جامه کا بینین ژ نه وان:-

۱_ باژیرې کوما یان کومانی نه فته
 دبنه کوکدا گوندی کانی یه، دکه فته روزه لاتا
 نامیدی، کوما بخو وه کی ناخ خوداوه ندکې
 تایبه ته د بیرو باوهرین میتانیا دا، نه م دویر
 نابین پایته خته کې گرنکی میتانیا بیت
 نه گهر هات و فه کولینین شونواری تیدا
 بهینه نه جام دان.

۲_ دیاره نه فته جبه و ده فته صپنه ی
 برهنگه کې گشتی یاخی ببو لسهر ده سته لاتا
 ناشوریا و سهر کردین ناشوریا دقیا وی بی
 دهنگ بکن، نه خامه بهری قان رویدانا
 بزاف دهاته کرن بو کنترول کرنا ده فته ری،
 وه ک بزاقین شاهی ناشوری (شلمه نه صهری)
 لده فته مانگیشکی.

۳_ په یفا (نوربانا و له دانو) نه دیارن
 ژلایې نافه روکی فه، لی په سنا شاهی
 ناشوری بو جهی جوگرافی دژوار و تری
 چه پ و چویر، دویر نابین ده فته صپنه ی
 بیت، یا نه م دزاین نه فته ده فته ده فته کیه کا
 بهر دوام دابو دگهل ناشوریا.

نه گهر نه م فه گهرینه سهر شونوارین
 کوردستانی، دې بین کومه کا تابلو و
 ته کستین بزماری هاتینه دیتن، ژ ناخ و
 دهنگترین وان شونوارا تابلویه که فه دگه ریته
 سهرده می نورارتی، بو شاهی نورارتی
 (نهریکش کوری مینوا) تابلویا (کتله
 شین) ه، دکه فته سهر توخیبیت عتراق
 و نیرانی، بو نیکه م روزه تناس (کوثر
 فریدریک) به حسنی قی تابلوی کره، پاشی
 (سپایزه ر) و لدوماهی (سایکس) ی لسهر
 نفیسیه، فه دگه ریت بو سالا (۸۱۰ ب.ز)
 لسهر قی تابلوی بزمانی (خه لدی_هه لدی)
 نفیسیه، ته کستا (کتله شین) ژ (۴۱)

ریزین نفیسینا نورارتی پیک دهیتن، هنده ک
 فه دگه رن بو شاهی نورارتی (نهبوینی)
 لچه رخی هه شتی بهری زاینی، نه فته تیکسته
 ببو کلیلا شروقه کرنا زمانی نورارتی، پاشی
 دریکا وی دا هاته زاین کو دهوله ته کا دی
 یا بهیز له مبه ر دهوله تا ناشوری هه بوویه
 نه ورژ دهوله تا نورارتیه، ته کست ژ ی بقی
 رهنکی لخوازی یه:-

((نه ز نه شوینی کوری سردوری،
 شاهی شکودار، شاهی جیهانی، هیزای
 باژیرې توشبا، نه ز و کوری خو لهرامبه ر
 خوداوه ند خه لدیا لباژیرې [نهردینی]
 راوستیاین] دته کستی ناشوری دا ناخی
 موساسیر هاتیه)، مه په رستگه هه ک بو
 خوداوه ند خلدا دروست کر، گه له ک دیارین
 جوان هاتنه پیشکیشکرن، ژ چه کین جوان
 و نامانین [قبدکو] کو ژ کهرستی سفری
 هاتبوونه دروست کرن))، هوسا قیرا دچیت
 و به حسنی قوربانا و هاریکاریا خوداوه ند

خلدیا دکه تن بو سهرکه فتنین وی، لدوماهی
 به حسنی وی چهندی دکه ت و ههر که سی قی
 تابلوی تیک بده تن دې له عنه تین خوداوه ندا
 لسهر باریت! (۲۲).

دناخ ته کستی بزماری یی کینه شین یا
 زمانی نورارتی په یفا (نهردینی) هاتیه، ههر
 چنده دته کستا ناشوری دا په یفا (موصاصیر)
 هاتیه، لدور ته کستی نه فته باژیره دکه فته
 دناخ وولاتی کیروری دا، وولاتی کیروری
 لدویف ژنده رین دیروکی و جوگرافی دکه فته
 ده فته سیده کان و برادوست، ههر ل نه فته
 جهی ته کستا [توزاوه] یا دیروکی هاتیه
 دیتن، لسالا ۱۹۸۶ لده می حکومت
 مژویلی دروست کرنا ریکت بو نه فته ده فته ری
 نه و تابلویه بریکا دهر فته ته کا نه چاهه ری کری
 هاتبوو دیتن*، لقیزه په یفا [نهردینی] هاتیه
 و لده فته ری بهرامبه ر مه په یفا [نهردینا]
 هیه، ژلایې فونوتیکی فه نه فته په یفه
 گه له ک دنیزیکی نیکن، نه گهر نه م پیتا (ی) یا

۸_ جمال بابان: اصول اسماو، ص ۱۴، ئەف پیتزانییه نقیشەر جمال بابان ژ: بشر فرنیسیس و گورگیس عواد: مجله سومر العدد ۸، بغداد، ۱۹۵۲، ص ۲۴۹.

۹_ مستهفا عبدالرحمن: نەردنا، ل ۵۰.
۱۰_ هەمان ژێدەر، ل ۵۱، بو پتر پیتزانییا لسهەر دێرا سولتانه مههادوخت بنیره، کوفان ئحسان: دێرا مههادوخت. کهفئاتی و ههژکی دگهل دهمی، مالپهژی نامیدی، لینکی شوینوارا.

۱۱_ مستهفا عبدالرحمن: نەردنا، ل ۵۱.

* بو پتر پیتزانییا سهحکه نقیشینا مه: نەری بورجا بهیره می لکیقهیه، مالپهژی نامیدی، لینکی شوینوارا.

۱۲_ رشامر مزهر: التطورات السياسيه لدوله الاشوريه ۹۱۱_ ۷۴۵ ق.م، رساله ماجستیر غیر منشوره، موصل، ۲۰۰۵.

۱۳_ د. جمال رشید احمد: ظهور الكورد فی التاريخ، ج ۲، مطبعة اراس، اربیل، ۲۰۰۳، ص ۱۲۲.

۱۴_ رینییه لابات: قاموس العلامات المزماریه، ترجمه: الاب البیر ابونا و اخرون، مراجعه: ا.د. عامر سلیمان، مطبعة المجمع العلمی، بغداد، ۲۰۰۴، ص ۱۳۶.

۱۵_ المصدر نفسه، ص ۱۸۷.

۱۶_ المصدر نفسه، ص ۲۰۳.

۱۷_ المصدر نفسه، ص ۵۹.

۱۸_ المصدر نفسه، ص ۵۹.

۱۹_ المصدر نفسه، ص ۱۹۷.

۲۰_ سامی سعید الاحمد و رضا جواد

الهاسمی: تاریخ الشرق الادنی ایران و اناضول، دون تاریخ طبع، بغداد، ص ۲۱۷.

۲۱_ Grayson, A. K: ari, vo

۱۰۱_ ۱۰۰ pp، ۱۲.

۲۲_ محمود امین: سومر، ج ۱، مجلد

۸، ۱۹۵۲، ص ۶۸.

* بهرنامی کوردستان لهسهرچاوهکانی

میژوو دا، تامادهکرنا یوسف

برادوستی، سهتالایتا کوردستان.

۲۳_ ویکیبیدی، الموسوعه الحره، ژ

ئنتیرنییتی.

و بهحسی هیز و شیانیین خو دکهتن، پاشی بهحسی وهفاداری و قوریانیی دکهتن، پاشی نقیشین لدوماهییه بهحسی شاه[نهرسا] دکهتن، بهحسا خو دکهتن و خوداوهند خلدی و هیقیین خو، لدوماهییه لهعنهتا دبارینیت لسهەر ههر کهسی فی تهکستی تیک بدهتن(۲۳)، نهگهر ئەم سهحکهینه فی تهکستی دی بینین ناقتی شاههکی هاتیه نهوژی شاه(نهرزانا) شاهی باژیری موساسیره پایتهختی وولاتی کیروری[ئورارتی]، ئەم بدویر نابینین پهیقا نهرزانا نیتزیکیهک دگهل پهیقا نهردنا ههبتن، ههر چهنده ناقتی شاههکی یه نهک جههکی.

لدویف فی فهکولینی یا دروستتر ئەوه ناقتی نهردنا ناغهکی ئورارتیه، ئەقتین لناقهراستا هزارا دووی بهری زاینی لدهقهری بهلاف بووین، راماناوی ئەوه نهردنا جههکی ناقابوو لهزارا دووی بهری زاینی، ئورارتیا گهلهک چهقتین شارستانی بجه هیلاینه لی تا هزر و تهقرین فهکولهرا دگههتی.

دههمه:--

۱_ جمال بابان: اصول اسماء المدن و المواقع العراقيه، ج ۱، بغداد، ۱۹۸۶، ص ۱۴.

* لسالا ۱۹۹۹ ز بریارا ناحیبوونا بامهرنی هاتیه دان و لسالا ۲۰۰۱ جی بهجی بویه.

۲_ جمال بابان: اصول اسماو، ص ۱۴.

۳_ المديرية العامه للاثار: اطلس

المواقع الاثرية فی العراق، بغداد، ۱۹۷۰.

۴_ کوفان احسن یاسین: لسالا ۱۹۳۳

چ لئهردنا هاتبودیتن و لسالا ۱۹۵۴ چ چتی

بو، گوفاارا سیلاف، ژماره ۷۳، نامیدی، گولانا

۲۰۱۲، ل ۱۵.

۵_ مستهفا عبدالرحمن نهردنی و

عبدالله درویش نهردنی: نهردنا، چاپخانا

کاروان، ههولیر، ۲۰۰۷، ل ۸۴.

۶_ کوفان احسان: لسالا ۱۹۳۳ چ

لهردنا هاتبودیتن، ل ۱۵.

۷_ مستهفا عبدالرحمن: نهردنا، ل

۵۰، دیسان بنیره پهرتوکا: دهوک بعد ۱۱

نادار، ۱۹۷۳، ص ۳۱۸.

دانهنیاسینی ب پهیقا نهردنا فهکین، دی بیته(نهردنی) و پهیقا دتهکستی ئورارتی دا هاتی(نهردینی)یه، ژبهر فی چهندی ئەم دویر نابین پهیقا نهردنا گرتدانهکا بهییز دگهل شارستانییهتا ئورارتیا ههبتن، نه دویره نهردینیا پایتهختی ئورارتیا لدهمهکی هاتیبته فهگوهاستن بو نهردنا، ئەف ناغه مایه تا نهفرو.

تهکستی تويزاوه یی ئورارتیا ئەف تهکسته بو شاهی ئورارتی (روساسی ئیکتی) فهدگهریتن، ئەقتی ههفدهم دگهل شاهی ناشوری (سهرجونی دووی ۷۲۱_ ۷۰۵ ب.ز) تیدا هاتیه شاه روساسی هاریکاریا ههقیهیمانی خو (نهرزانی) شاهی موساسیر کریه، دتهکستی دا هاتیه:--

((نهر نهرزانا مه شاهی موساسیر من داخازا هاریکاری ژ[نهرسا] کوری شاهی خلدی سردوری کریه، دژیانای وی پارێزم، دژی دهستههلانا ناشوریا...))، هوسا قیرا دچیتن

پاراستنا بەرکاربەری ژ بەرکابەری

شیرزاد نایف

نەکارە ھندەک رەوشتوتیتالین گشتی ل جەم مە فۆرمات بکەت، ئەقجا ئەو چ جۆرە دیاردەنە ل جەم مە و ئەم بخووە نەزانین؟

ساخلەمی و پاراستنا وئ ل دەستپێکا ھەموو تەشتانە، ئیشین قەگر و نەبوونا رەوشەنبیری ساخلەمی بوویە سەدەما ژ دەستدانا چەندین گیانان، مە ژ ھندەک دیروکناسان بەیستیە کو ژ پیش سەدان سالان رۆژھەلاتناسین بیانی یین د بیرھاتنن خوە دا نقیسین کو ل سەر ھندەک گۆندین قی دەھۆکی را بوورینە ھەموو ب ھەقرا مەرینە ب ئیشین قەگر و دەکو تاعۆنی، یان کۆلیرای یان.. ھتد. لی رۆژ بو رۆژ چارە و خوە پاراستن دەرکەفتینە. نھا ژ بەری پیشچاقرنا مژاری یا فەرە بیژین و راستە ژ کو ھەرئما مە و ب تاییەتی ژ باژیری مە دەھۆک بو پاقری ل پلەیین ئیکتی دایە ل سەرانسەری ئیراقتی و کوردستانی لی ئەو دیاردەیین ئەز باس ژئ دکەم ھندەک ماینە، دخوازم ل قیترە بکەمە خال خال دا مژارا من باشتەر رۆھن بییت، چونکو بابەت ساخلەمی یە و ئەو دیاردەیین پیس ئەقنە:

۱. ل مارکیتی، یان، ل خارنگەھی، یان، ھەر جەھەکی، دئ بینی پفکرنا زەرفان و علاگە ی بەری لەفا تە یا سەفەری بیخیتە د ناقدنا ژ بەرکو زەرف یی پیکقە نووسایە، دئ خودانی خارنگەھی تەبلا خوە تف دەت دا زەرف ژیکقەبن و پاشی دئ دەری وی قەکەت و ئالەکین خوە تژی ھەوا کەت و پۆقەدەتی و ژ لایەکی دیقە ژ یی کەیفای خوە ب تە دئینیت، تە ھند دیت ل گەل وئ پۆقدانی چیکین

تفی ل گەل میکرۆبان دئ زەرفی پرکەت و دئ بو زارۆیین خوە بەی، یان دئ بو کەسەکی پاک بەی. تو ژئ ئەدەب دکە ی بیژی، یان تیبگەھینی، بوچی مە ئەف ھەستە ھەییە؟! یان بوچی مە ئەو رەوشەنبیری نینە کو قی چەندئ نەزانین، بەری چەند رۆژەکان چوو مە خارنگەھەکا سەندەویجان، گەنجەکی ھەمان سەرەدەری کر و زەرف پۆفدا و لەفەیین من خستتە د ناقدنا، چەندی من خواست تیبگەھینم، گەنجەکی دیتەر ب رەخ منقە بوو، گۆت: پا چ بکەت دا زەرف قەبییت؟! و کەسی خوە ل تیبیینین من نەکرە خودان. ئەقجا نەک ب تنی ئەف لەفە خودانی ماستی، یان، تەحینی ژئ، یان، ھەر تەشتەکی دیتەر، یان، چایچی، دئ پۆفکەتە لوولیا چادانکی دا تۆف نەمینیتە بەر کونکا قۆری، دئ تفکەتی و سەدەھان مرۆف ژئ قەدخۆن، ھەکە ھەر کەسەک مالا خوە، ھەقالی خۆ، جیرانی خۆ، تیبگەھینیت، بەلکو رەوشا مە یا ساخلەمی و ئیشین قەگر بەر ب باشتەر بچن.

۲. تەقدانا تەبلی بو گەلەک خارنان، یان، ژیکقەکرنا کاغەزان، یان، ھژمارتتا دراقتی، ئەو دراٹ د ناقتەرا ھزاران کەسان دا دئین و دچن، دئ بینی تەبلا خوە ل ئەزمانی خوە دەت و پاشی دئ دراقتی ھەژمیریت، ژ ھزاران کەسان ھەر ئیکتی دئ نەخۆشیەکا قەگر ھەبییت و قایرۆسی قەگۆھیزیت. یا باشتەر ئەو ئیسفەنجەکی شل ھەبییت تەبلا خوە تی بەلینن، یان، نامیرەیی ھژمارتنی ھەبییت و ل دووماھیی بلا دەست شووشتن ب دیتۆلی بییت. دیسا جارەکی چوو مە خارنگەھەکا پیتزایا سەفەری، کابرایی ل سەر دەخلی تەبلین خوە تەقدان و کاغەز پی شلکر و ھەقیرگۆشت خستتە د ناقدنا

و بو ھەمیان ئەف تەشتە دکر، باشە کەسی ھەست نەکر؟ ھەر چیی تو بیژی شەرم دکەت، یان، نە ویریت، نزا بوچی جفاکی مە ئەف پەرژانی شەرمکرتی و زیرەکیا ئەدەبی نینە بەرەقانیی ژ خوە و ژ راستیی بکەن، بو نمونە خوە جارنا ل مزگەفتی جەھەکی قالا یە شەرم دکەن گازی ھەقدو بکەن، یان، بیژنە نەفەرتین ل دەرقە وەرنە ژۆرقە. شەرم دکەن و شەرم دکەن دەنگی خۆ بلند بکەن دا شۆل برتقەبچن.

۳. خارنیتن مینقانداری و مینقانکرنا مالان، ھندەک خیزان ھەنە ھەتا نھا ژ سینیکیەکی دخۆن ھەموو کەقچکی تی دەھلینن و دکەن د دەقتی خوەدا، سینیەکا ئافکی یە دئ کەقچکی کەنە دەقتی خۆ و دئ کەنە د ئافکی دا و ھەمی تەلەۆس کەن، ماچیە چەفجیرەک د ناقدنا بیت و ھەر ئیک بو بۆشا تیکەت؟ یان چەفجیر د ناقدایە و بیھنا وی نائیت ھەتا ھەمی نەھەرمینیت و ژ نەخارن کەت؟! یان دئ قەدری تە گریت دئ ب کەقچکی خوە بو تە داگریت، یان، دئ وی جۆری خارنی ب کەقچکی خۆ تیکقەدەت و کەتە گیلەیا گاغانی.

۴. ئەز بخۆ نەگەلەکی ھەستیارم ھەتا رادەیی گومانی و وەسواسی لی یا ژمنقە ھەکە کەقچکین خارنگەھان بو ھەمیان نەئینە بکارئینان پشتی شوشتنی، یین سەفەری باشتەر کو بەینە ھاقتین باشتەر.

۵. ھندەک تەشتین دیتەر دیژنی تیتالین خارنی خۆ زارۆ ژئ پیدقیە بزائن، ناخفتن و کەنی و کوخک و بیئشین ل سەر خارنی ئەقنە ھەموو ژ پاقری و ژ ئیمانی یە، بلا ئەم خۆ بخۆ چیکەین و ھەست و رەوشەنبیریەکا ساخلەمی ھەبییت.

داخازیین خه لکی ژ حکومتی چنه؟

کوردستانی و کسانین ههزار تیدا دی بینین کو پتر یاوان پیشمه‌رگین دیرینین نهیلولا مه‌زن و گولانا پیشکه‌فتن خواز و هه‌روه‌سا کسانین دهر به‌ده‌ربوین و خودان خزمه‌تن، نه‌گهر هه‌ر ئیک ژمه‌ باش هزرت خوه بکه‌ت دی زانیت کا نه‌فه چ دگه‌هینیت...!

ب دیتنا من دابه‌شکرنا پارچین نه‌ردی و دابنکرنا موچین هه‌یقانه بو هنده‌ک که‌سین نه‌ هه‌ژی خه‌لکی مه‌ فیله‌ کانی کانی... کر نه‌کو فیله‌ هانی بگره... کر.

واته فیله‌ به‌تالی کر و هنده‌ک پی کوشتن و هنده‌ک بو کوشتن نه‌فه‌ژی ریکا گازندی فه‌دکه‌ت ژ لایه‌کی فه . ژ لایه‌کی دیقه‌ چاقتین خه‌لکی مه‌ ژی زور دبرسینه هه‌ما هه‌رده‌ما کاره‌کی نه‌ یاسای دیت دی بیته‌ ده‌رویش ل جهی چاره‌که‌ت دی ده‌فا خوه هه‌لگریت و ب کولانا دا چیته‌ خار به‌لگه‌ژی بو قان گوتنا زور دمشه‌نه .

نه‌قژی وی دگه‌هینیت کو هه‌تا نه‌قرو چ لیژنین ریک و پیک و رد بین یین دیف چونی لدور هه‌ر بابه‌ته‌کی یان گازده‌یه‌کی ل ده‌می پیتقی نین و بیی دیراسه‌تکر کار یین تینه‌ نه‌جامدان و پتریا کارانژی به‌ر نه‌لاینه‌ هزر د هندی دا ناهیته‌ کرن کا نه‌ف کاره‌ دی پتر خمه‌تی گه‌هینیت یانژی دی گازندی په‌یدا که‌ت .

نیمن ب بورینن. نه‌گهر نه‌م نیرینه‌کی ل جیه‌انا نه‌قرو بکه‌ین دی بینین کو هه‌قکه‌کا به‌ر چا‌ف یا هه‌ی ژ بو دابین کرنا ژبانه‌کا خوه‌ش و به‌خته‌وه‌ر بو‌هه‌ر گیان ده‌ره‌کی دفی گه‌ردونیدا، لی ل کوردستانی به‌س بو مروشان نه‌ک گیانده‌ران وه‌کو پیدقی ناهیته‌ کرن.

خه‌لکی مه‌ ل کوردستانی گه‌له‌ک داخازیین مه‌زن نین نه‌گهر هنده‌ک پیدا ویستی یین روژانه‌ یین ب ژبانیتقه‌ دگر‌تدای بو به‌ینه‌ دابینکرنا مینا(نه‌له‌کتریک و ئا‌ف و ریک و ریباران...) لی نه‌گهر نه‌فه‌نه‌بن دی ده‌رگه‌می گازندا یی فه‌گری بیت و گه‌له‌ک هزرتین دی دی خوه‌ لسه‌ری ده‌ن و گازنده‌ دی زور بن..

هه‌ر دیسان کسانین هه‌فک ستیر و کسانین خوه‌ ژ یاسایی بلد تر دبینن به‌ینه‌ ناگه‌هدار کرن ب رینمایین یاسای کو به‌س فه‌قیری ب میژن کسانین ده‌ست هه‌لات د ده‌ستی دا یه‌کسانیه‌کی په‌یداکن دنا‌ف هه‌می ته‌خ و چینین ل نا‌ف قی خاکی دا دژین هه‌روه‌سا ریز لی به‌ینه‌ گرتن ده‌می سه‌ره‌دانا داموده‌زگه‌ها دکهن ژبو چاره‌کرنا کاره‌کی خوه‌ و پیتیه‌ کی پیتقی پی به‌ینه‌ دان نه‌خازمه‌ کسانین خودان خزمه‌ت...!! چونکه‌ نه‌گهر نه‌م ئاوریه‌کی بده‌ینه‌

سالج نه‌رتیسی

حکومه‌ت و وه‌لاتی هه‌ر ئیک لایه‌کی هه‌فکیشن، ئانکو نه‌گهر لایه‌ک نه‌بیت، یان ئالی سه‌نگ بیت د نه‌جامدا نه‌ف هه‌فکیشه‌ نه‌یا له‌باره‌ و خالا پیک گه‌شتن و ته‌مام کرنا هه‌ف دوو (خزمه‌ت کرن) گه‌ر پیدقی بو وه‌لاتی یی به‌ره‌فه‌ خو ژ بوو حکومتی بکه‌ته‌ قوریانی، یانژی قازیا وی...

لی یا خویایه‌ وه‌ک وه‌لاتی هه‌تانوکه‌ هه‌ر تشت ل سه‌ر خوه‌ قه‌بول کریه‌ و نه‌گهر پیدقی بیت قوریانی دایه‌ و نه‌ف‌ال و زبندان و نه‌شکه‌نجه‌ دان ژی ل سه‌ر خوه‌ قه‌بول کریه‌، لی ئایا ده‌ما حکومت که‌ته‌ سه‌ر هیتلا خوه‌ ل سه‌ر پیت خوه‌ خوه‌راگرت ئایا ده‌م نه‌هاتیه‌ نه‌و ژی پشکه‌کی ژ پیکه‌اتا خوه‌ بکه‌ته‌ قوریانی. ل دوور کیماسیین نه‌ دابینکرنا ژبانا وه‌لاتیان ب شتیه‌یه‌کی ریک و پیک گازندین وه‌لاتیان د مشه‌نه، چونکه‌ خه‌لکی مه‌ گه‌له‌ک زحمه‌ت و مال ویرانکرنا و ره‌ف و رو‌ف دیتیه‌، ژبه‌ر وی یه‌کی خه‌لکی دقت ژبانه‌کا ریک و پیک و خوش و

مهله قانی، وهرزشه کا قه دهغه کری بوو ژنیڼ ده قه را نامیدی

نهرکان هیئتوتی

تشتی ههره گرنګ بو مروقی ساخلمیا مروقی یه، ئەف ساخلمیه ژی ژ نهجمای هند تشتان دهرده کفیت کو ئیک ژ وانا خواری و قه خواریه کا باش و ساخلمیه، یا دووی و یا گرنګ بزاقین لهشی وهزری نه، کو باندوره کا گهله کا مهزن ههیه ل سهر ساخلمیا مروقی، لهوا یا فهره کو کهسهک وهزشتی ب رژی وهریگریت. چونکی دبیتن (ناقلی ساخلم دهشی ساخلم دایه).

لی ههر وهکو ئەم دبیتن ژنیڼ ده قه را نامیدی بی بهرن ژ گهلهگ جورین وهزشتی، ب تایبته ژی مهله قانی. ههر چهنده ل ده قه را مه چ جهین سهر ده میانه بیتن مهله قانیی ژ بوی زهلامان ژی نین، لی ههر چاوابیت نهو رویارین ل ده قه را مه را دهرباس دین قی قالاھی بی ژ زهلامان را ناهیلیت، و دکارن د رویاراندای مهله قانی بکهن، لی نه کهلتوری ده قه ری وی ریکی ددهت کو ژن ژی

د رویاران دا مهله قانی بکهن ، نه ژی ناستی هوشیاری هند بی بلنده کو قهید و بهندا بشکینیت و ری بدهت ژنی کو مینا زهلامی د نا قی رویاران دا مهله قانی بکهت. نه گهر نه قه ژی یا ب زحمهت بیت ، هند ریبتن دن هه نه کو دکارن قی قالاھی پر بکهن نهو ژی دروست کرنا مهله قانی ههین سهرگری بیتن تایبته ب ژنان قه، لی مخابن نه حکومت گرنکی بی ددهته نه قی بیای و ب ته مامی و ئەف بابهته د فهرهنگا خودا ئینایه ده ری و نه ژن بخو ههولان ددهت بو دروست کرنا جهین تایبته ب وانقه بو مهله قانی. نه خاسمه ل دهمی وهزری هاقین و پلین گهرمی د بلند و ههوا بی گهرم، پرانی ژنیڼ ده قه ری ژی ل قی وهزری د مالदानه، یا سهیره کو حکومتا مه و ریکخراو و سازین تایبته ب ژنان قه ب رژی کار دکهن بو داین کرنا مافین ژنی، ل ههر جهی گفتگو ل سهر مافی ژنی یه، لی نزانم کا چ ماف ژ ساخلمیا ژنی گرنکتره ، کو نه نهو بخو، نه ژی نهو کهسین بانگینا بو مافی ژنی دکهن، چ گرنکی بی ب وهزشا ژنی نادهن، خو هشیار

که ژنا ده قه ری، پایسکل سواری بو ته عهیه، مهله قانی عهیه و فهیتی یه، ههسپ سواری قه پحهته، تهپا پی تاوانه ... بوچی ؟ بوچی تو یا بی دهنگی و تو گرنکی بی نادهیه ساخلمیا خو؟ ساخلمیا ته گرنکی یه بو ساخلمیا زارویبتن ته، و زارویبتن ساخلم ژی مرژده یا نهلنده کا گهسه بو وهلاتی مه و جفاکه کی بهرهمدار.

ههر چهنده ئەف بابهته پتر بی گرتدایی یه ب ژنی قه و نهو یا ماف خوری یه و پیدقی بو کو ژنه کی ئەف بابهته نازراندای، لی ژ بهر هندی کو ژن نیقا جفاکی نه و نیقا دن ژی زهلامن . مه ژی مافی هندی ههیه کو هنده کی د خه ما وان دا بین، نه قه ژ لایه کی قه و ژ لایه کی دیتر قه ژی من ژ گهلهک ژنان گوه لی بویه ههز دکهن مهله قانی هه کا تایبته ب وانقه ل ده قه را نامیدی هه بیت، دا کو ژ قی وهزشتی و دهم بوراندنا ب مفا بی بهر نه بن، نه خاسمه کو جهین تایبته وه کی نهرد و نا قی و بوجه و ... هه می تشت بیتن هه ی بو دروست کرنا قان جهان بتنی جی به جی کرنا وی پیدقی یه .

جهژنا نه روزی د دیروکی دا

مروقی هر ل دست پیکا ژیانیدا و پاش ب کومهل بوونی ههستا ب هندئ کرى كو هندهك رویدان بیټ سروشتی دووباره دینه قه و دهینه زفراندن و چهندهها جارا و مروف بی پیدقی بوی كو ههول بدمت قان کریاران بکعت و دمیین چاندن و دورین و چینا کشت و کالی و ل کیش و مرزاندایه، نو ئاسانترین سیستم کو پتريا کومهلین مروقان گههشتینی وپی قانع بوین و مرز و ههیقین سالی نه، نهو ژى ژ نهجامی بنه مایی زفرینا روزی جهی خو گرت، گهلهك ژ مللهتین نهسل ئاریایی دمیی روژ ل نیقهكا نهسمانی و روژ بهرف مه دارئ سهرهگان دزقریت ل ئیعتادالا بهاری ئهف روژه کرى یه دست پیک بو سهری سالا خو بوو نمونه مللهتی کورد ئیک ژ وانایه.

وهفیدا چهلكی

و خوناساندن و قافارتنا وان ژ کومیین دی بویه خودیکهک کو سروشتی راسته قینه بی قی نهژادی بدروستی قهژدنیته قه و نهف مللهتین ئاریایی باش خوتیدا بنیاسن و خو ب ههمی جیهانیا بدهنه نیاسین، لهوما قه کولینا رهو ریشالین جهژنا نه روزی حال و هزرو بیرو مهرقین مروقان ب

ویتاییهت کوردی نهخاسمه ل دهمی بالادهستی یا ئاینی زهردهشتی ل دهقرا ههلانا ول سهردهمی حوکمرانیا دهولهتا میدی دا دهیته دیار کرن، ل کویراتییا نیزاما مهزههپی بی زهردهشتی جه گرتیه، ههول د بنه رتدا ههلگرا هیقی و کومکهرا هزران را و بهرجهستهیی و پهسن

سروشتی جهژنا نه روزی نیشانا روی مهزنی مروقاتی بی یه، سهنگ و نه رزسا مروقاتی د رهوو ریشالین کویر دهرهنگا نهدهبا مللهتین ئاریایی

گشتی ژدیدگاها جفاکناسی څه کاره کي گهلهک ب بها وسوډمه نده، فرهنگ و نه دهبه همرملله ته کی بدها جارا پترن ژوی چندی یی کو پرتوکا وروژناما و میدیاو سینگ و مهژیتین خه لکی دا دمینن. دیسان څه کولین دفرهنگا گشتی وخرڅه کرنا بی دهره فلکلوری و ب هویر بینی ودهست نیشان کرنا جهی وان دبسته هوکارهک بو پهیدا کرنا سه متا نه حوال و بیرو هزوو خاست وهونه رو روحیات و مهزیتین فرهنگی و تهرزوو تیتال و تهرتیبیا وان گهلهک ژراستی و حقایق و بویهرو سه ربورو رویدانیت بوری، نه خاسمه عه قیده و باوه ریتین پیشنیان گهلهک ب جوانی بو هه میان رو هن وناشکرا دبن، بیتگومانه ل دهسپیتکا شیکر نه کا فرهنگی ب نیرین و دیدگه هه کا زانستی یا دروست دی پهیدا کهت هه ژوی پشکا فرهنگی یا نه ماددی دی ناداب ورتورسه م و جهژن و ههروه کی جهژنا نه وروزی بسانا هه ناشکرا دهست که څیت، نه څ جهژنا ره سن یاشیای خو رابگریت بدیر زه مانځه هه تا نوکه هه رچه نده ناحهزان گهلهک هه ول دایه بهرزه بییت و وروی و یی گهش (مشوه) ب شتوینن، هه ژی یه بیژین نه څ جهژنه یا هاتیه گیران بهری مه سیحیه تی و هاتنا نیسلا ما پیروز، کو هه رووک دینین مهزیتین خودایی نه، بهلی نه بوونه نه گهر و ریگر ژگیرانا څی جهژنی، هه رچه نده براستی پرانیا وان ده څه رتین نه څ جهژنه لی دهیته گیران موسلمان نشینن و ههروه سا رتزه کا مهزنا کریستیانا ژی لی دژین، دیسان نه وروز نه یا تاییهت وگر تدا یه ب ملله ته کی ب تنی ژملله تین ناری بهلکو پتریا وانا څی جهژنی دگیرن و مه راسیمیت تاییهت وجودا دکهن، روژه کا پیروزه ل نک وان، ژوان ملله تان، یان وان وهلاتین سه رده می نوکه جهژنا نه وروزی لی دهیته گیران ژلایی نه ژادین ناریایی څه (کوردستان، نیران، نه فغانستان، تاجیکستان، پاکستان، کازاخستان، تورکیا، سوریا، عیراق، قرقیزستان، نازربيجان لبنان، نوزبکستان، روسیا

،البانی) دیسان هاوشیتوا نه وروزی ول بن ناڅی و ل څان دهوله تان ژی دهیته گیران (مصر نه رمنستان، چین، هند، زه نکبار) نه گهر نمونه جهژنا نه وروزی ل جه م ملله تی نیرانی وه رگین، نه و څی جهژنی ب پیروزترین و مهزنتین دزانن و خو پیڅه گرتددهن دهست پیتکا گیرانا و دی دهنه پال ته څتی جه مشید هه رچه نده بهری وان سومه ریان ژی نه څ جهژنه دگیرا ههروه کی شاره زاییت باستانی (اسگوری) بیت نیرانی نه څ چهنده دیارکری، دیسان نه فغانی ژی دگیرن و دفرهنگا وانا نیشانا رویی مهزنی مرو قایتی یه و روژه کا پیروزه، و ماموستایی زانکویا کابل عبدالقیوم قیوم دهست پیتکا څی جهژنی څه دگیریت بو ۳۰۰۰ سال پیش زاینی، بهلی فهیزولله محتاج کو کار شناسه کی فرهنگی نه فغانیه میژویا گیرانا نه وروزی دزفرینیه څه بو بهری ۵۰۰۰ سال پیش زاینی ول سه رانسه ری نه فغانستانی دهیته گیران نوجه کی تاییهت یی هه ل (بهله خ) کو سه نته ری باژیری مزار الشریفه، وزیده دکهت و دبیتیت کو نه څ وهلاتی نوکه دهیته نیاسین ب نه فغانستان مهزنتین جهژنیت نه وروزی بیت ناریایا لی هاتیه گیران، میژویا دهسپیتکا څی جهژنی دهته پال (کیومرپی) کوئیکه م فرمان راویی ناریایی بو و دانه ری نه وروزی بو و تهرزی گیرانا و ی هه ر وهک بهری گهر مته ر. بهلی میژو وه سا دهته نیاسین جهژنا نه وروزی پتر هه ر ملله ته کی ناری داڅین خو ب چری ل دور ملله تی کورد تیک هه لکیشایه و بهریک هه لبرینه، بهلکو یی وهلی هاتی ب هه څدو څه په رچویم بوینه، نه څ چهنده ژی ل سه رده می بالا دهستی ناینی زه رده دشتی ل فرمانره وایا میدی کفش و بهرجهسته بویه

رامانا په یفا نه وروز: واته (نوی روژ، یان، نوی روز روژه کا نوی) نه و روژه یا گل وگیا ل بن به فری دهر دکه څن، خول سه قه م و سه رما و ی رزگار دکهن بدیمه نی تیروژکین روژه کا گهش و گهر م شهیدا

وخه نی دبن نه و روژه یا ده ورانا گه ریانانا ناڅا نوی ژیانن و دارو دره ختان دا دهست پی دکهت و پشکین وان خو دکیشن و دبنه گوه سفوره و کولیلکین به ره مه مین میوه برهنگین سپی و پیشازی تمام دبیت دگه ل رهنگی که سک ورهنگین و بیته نین خوش و دل څه کهر و په یدا بوون دهسپیتکرنا ژیانه کا نوی بو گیانه وه رتین جودا جودا، دیسان نه و روژه یا کو ملله تی کوردی بن دهست وزولم لی کری ژیانانا نوی دهست پی کری وروژه کا گهش ل نه سمانی و ی هه لاتی ل ده می څه کوچی کا وهی ناسنگه ر مه ژنی ره شی زوحاکی هه رشانندی وهه وار و گازیین دهنگی نازادیی بلند بووی گوریسکا ناگری کریه نیشان، نه څ روژه ژی یا هاتیه دهست نیشان کرن ل پتریا ملله تین ناسیا ناڅین و باشوری روژ ناڅا ب (۲۱) ی ناداری وهک دهست پیتکا سه ر سالا نوی، ژ وان ملله تان (کورد) څی روژی وهک جهژن و سه رسال برهنگ و شتوین جودا جودا که یف و شاهیان دگیرن ل ناڅه را (۳ روژ، ۶ روژ، ۱۰ روژ، ۱۳ روژ، هه تا هه یڅه کی) ژی ل نک هنده ملله تان جهژن څه دکیشیت. ههروه سا ملله تیت زه رده دشتی دوی باوه رتیدابوون کو پیدځیه بهری جهژنا نه وروزی مروڅ مالیت خو پاڅش بکهت و هه می تستان بشوت و خاوین بکهت چونکی ب باوه ریا وان ده می ره حیت مریت وان دروژا جهژنیدا دزفرنه څه و سه رده انا مالیت خو دکهن، نه گهر دیت کو مالیت وان پاک و پاژن دی نه و ژی که یف خوش زفرنه څه و رحا وان شاد بیت و دی باوه ری بو وان چیبیت و ساله کا خوش دی ب سه ر واند بوریت، پیدځیه بیژین زه رده دشتیا سفرا جهژنا نه وروزی ب (۲) دوو رهنگا دانا:

• (۳) سینی

ب- (۷) سینی.

وخه ملاندنا سفرا حهفت سینی، جو ری نیکی پرمانا ترینی وان (که سکا تی) بوون، وان (۳) سی نامانیت کو گهنم، یان جهه تیدا چاندی وهکی گولدانکه کا

ددهت پا ئەو دایک کی یه؟! بهرسف ئەو دایکه یا کومروفا دخولقینیت و مروث لی دبن .

(نیسۆس) ئەف زاراقه ب لاتینی ب واتهیا (چیاپی بلند) ئەا نوکه ژی ل یونان و ئەنادول و ئیرانی و هندستانی چیا ب فی ناخی هههه کوراستیا ئەفسانهیی (سروشتی ژیاپی) بوو مه دسهلمینیت، دهمی مروث ناوهرکی ژشورهشا میدیا و کاوهیی ناسنگهر و ئەفسانهیا نهووزی دکهت، دیار دبیت کو رهو ریشالین وان ل چیاپین سهر سهخت و بلند هاتین و سهروکانیا وان ل ویری یه! نهووز ژی کو ۲۱ ناداری یه، ئەو خوب خو رامانا پهیقا رۆژا نوی دگه هینیت کو دهسپیکا بوهاری یه بوگهلی کورد ژی رۆژهکا نوی یه، ئەف ههر دوو میتولوژی یه ژکاوهی و فهلسهفا (سهرژنوی ژیانهفه دکهته ئیک و ههر دوو میتولوژی (بهارو سهرژنوی ژیانهفه) دکهته ئیک و پنی راپهرین و سهر هلدانی و بهرخودانی نیشا مه ددهت، لهوما لقیتره ژی زاراقا (نهووزی (دبیته ناچهکی (نوی ژهن و پیشکهفتن) ههر دوو میتولوژی سهرئهنجام خود شورهشا میدیا دبینستن ههر دیسان ب ناوهدانهکا میتولوژی یا یه ژی شارستانی میدیا (مه) (مه دوس) بومه در رۆژا ئەفرودا بها و نرخهکی تاییهت ههیه و مایه فه، یانژی مه دوس دبنه سهرداریت نهشیرهت و خیلیت میدیا، دیسان دمیتولوژی هه لانا دا میدیا ئانکو (رۆژ) دهیت، رۆژ ژی ل نک ئەوان وهکی یهزدانی پیروزه، و ئەف پیروزی یه بتنی دئاینی زهره دهستی دا یا هاتی، کچا شاهی میدیا (ناستیاغ) ناخی وی مهندانهیه. ئەا بقی ناوایی میدیا و زهردهشت و نهووز ههقدو دگرن و ژیک ناهینه دابرین هیشتا بهردهوامیا گیرانا جهژنا نهووزی ل نک مللهتی کورد رهیت خو قولتر لی دکهت رهنگو تام جوش و خروشین زیدهتر ددهت و بهرفرهتر لی دهیت دبیته سومبولای نوی یا ژیا نا مللهتی کورد.

ژیدمر: کومهکا مالپهرین کوردی و فارسی

(جهنگاوه رین کوردین میدی کری نه و ههر دیسان تفهنگ خوشی و سکفانی یا وان وهکو ئیک بوو ژ تاییهتمهندی یا وان و ههروهسا دمیترویا مروقایهتی بیتدا پله و پایهیا شورهشا میدی یا وی دهمی دهاته ههقهسنگ کرن وهک شورهشا مهزنا فرهسا و شورهشا ئکتویهرا سوقیهتا بهری، چونکی شورهشا میدیا شیان گهلین ژیر دهست ل زولم ستهما ناشوریان لابهن، قهیدوبه ندین وان بشکینن و مروث سهربهست بوون، نازادیی سهری خوههلدا و بهپهنا وی ل دهووزو دورو دهقه رین بهرفره بهلاف بوون، ئەو نهب تنی ل جهپین دیتر ژی هوکاری و کاریگهری ئیخسته سهر، وهکی دهقه رین بهلقان و ههر وهسا نهووزیا ژی پ تیکراییی کهفتهت ژیر کاریگهری و سودمههه بوون .

دهقهرا (هه لانا) کو جهپی پی گههی (دیونیسوس) بوو ب سهرکهفتنا شورهشا میدی و ب بهرفره بوون و بهپیز بوونا وی تاییهتمهندی یهکا ئیکجار مهزن و ستراتیژی بخوفه دیتبوو، بهلکو ببوو پردهک کو دشیا ناسیا و نهووزیا پیکهفه گرتیدهن ئومیدیا ب سهرکهفتنا خو شیا ئایدیولوژی زهردهشتی بالا دهست و زال بکهت، ئەا دوی دهمی دا کریارو، ناخفتن ههف دگرن و جووت دبن، ههر ژبهرفی ئەگهری ههمی ناکنجی و پیکههاتین هه لانا دکهقه ژیر فی رهوتی ئاینی و شورهش و ئاینی زهردهشت ب سهرجهم پیکههاتین دهقه ری دهیته و هرگرتن. ئایدیولوژی و فهلسهفا زهردهشتی یا پیک هاتی یه ژ چوار نالاف و پیدقیاتیت ژیاپی ئەو ژی (ئاف - ئاخ - رۆژ - ناگر) ئاینی زهردهشتی دهیته ههژمارتن کو ئیکه ژ ئاینین جفاکی مروقایهتی و ئاقیستا ژی ئینجیلا وی سهردهمی یا هه لانا بوو . پهیقا (دیونیسوس) ژدوو برگا پیک دهیت :

۱- دیو: یان (دیا) ب لاتینی واته (خودا - یهزدان) ل پهی رهوانگهها زمانی کوردی فهدهگهریته فه بو پیش ئیمبراتوریهتا میدی، بهلی ئەفروکه زاراقا (دیا) دایکی

کهسک لی هاتی دادناو تهعبیرو رامانا سهر شارل هزرا ئاینی زهردهشتی دکر ئەو ژی ل سی پهیپین

(۱) هزهکا پاک (نه ندیشه نیک)، (نیه حسنه) .

(۲) گوتنهکا باش یان زمان پاکی (گفتار نیک)، (الامر بالمعروف).

(۳) کارهکی باش (کردار نیک)، (عمل صالح) ئەفه ژی گوپیتکا باشیا مروقی یه دئاینی زهردهشتیدا هاتیه. جوریت حهفت سینی ژی ئەفه نه:

- کهسکاتی و سماق و سنجی
- کتیبیا پیروزا ئاقیستا
- خودیک و شه مالک
- سیفا سور و ههنا و هر میک
- نان و په نیر و شرنی و فالک
- ئاف و ماسی سور
- شیر و هیک

میدیا و زردشت و نهووز شورهشا میدیا و ئەفسانه (اسگوره) دیونیسوس و زهردهشت و نهووزا کورد و کاوی ناسنگهر ۷۰۰ سالای پیش زاینی میدیایی یا حوکمداری یا کری و دهقه رهکا مهزن و بهرفره یا گرتی و سوپا و هیزین خودان شیان یاب دهست خوفه ئینای، لهوما ل بهروارا سالا (۶۱۲) ب (ز. ئیمبراتوریهتا ناشوریا ههرفاندو دهستی خو دانا سهر ههمی مهوداو نهردی وی، ههر ئەف ئیمبراتوریهته بو کو شیایی ههمی مللهتین رۆژ ههلاتا ناقین ئو پیشکهک ژنهووزیا و ئەفریقیا ئیخستبوونه بن فهرمان رهوایا خو فه و هه رهفه بو واته بهرفره هبوون بهپیزبوونا دهولهتا میدی بو هوکارین گرنگ بوگهلین بن دهست، پله و پایه پین دهولهتا میدی جهپی خو گرت و کاریگهریهکا ئهرینی ئیخسته سهر ههمی دهووز بهریت خو شکوهی نافو دهنگین پاشایی و جوامیری لی بهلاف بوون، ئەو ژی گهلهک ب جوانی هندهک میژو نفیسین ب ئاف و دهنگین یونانی وهکی (گزیفون و هرروتی)، (۵۵۰-۵۸۳) ب ز. مهدهت ههسپ سیاری (تیرهاقیژیا

ژ شوینه وارین دهقرا نامیدیج..

دیرا باگیلی

(پشکا نیکجا)

هندهک ژیدهران ل سالا (۸۰۰ز) ل سهر دهستی شیخ موسای (شیخ پیراموس) هه هاتیه ئافاکر (۴).. نهز بباوهرم دیرا باگیلی ژی دئی یا ههقدهم بیت دگهل دیروکا دیرا سور. نهخشی دیری:

ئافاکر سهر ب گوندی قهدشی قه لی تا نوکه وهک گوندهک سهربوخو دهیته ناسین.

د شی گوندی دا چهن دین شوینوارین دیرین تیدا هه نه ژ وان: (مزگهفت و چهپهری عیسی و نوسکهک) کو نهف شوینه وار ژ لایی (کوفان ئحسان) هه هاتینه بهحسکر (۲).. ههر وهسا (چهپهری پاشای)، کو دکهقیته سهری چیاپی مهتینی ژ لایی رۆژهلاتی گهلیی ئیسفکا قه، ب بهرفرههی مه لسهر نقیسیاه (۳).. لی تشتی ژ شوینه وارین فی گوندی ماین بهحس ژی نه هاتیه کرن (دیرا باگیلی) یه. جوگرافیا دیری:

باگیلی دکهقیته رۆژئاقای پی گوندی ئیسفکا ب دویراتیا نیزیکی (۴کم)، ل سهری چیاپی مهتینا ل رۆژهلاتی زه قیا باگیلی شوینه واری دیرهکی لی ههیه، و ل رۆژئاقای فی شوینه واری کومت (کولوخ) هک لی ههیه دبیرنی (کلوخی دیری)، کو نهف ناقه ب خو وی چهن دئی دسهلمینیت کو نهف شوینه واره یی دیری یه. دیروکا ئافاکرنا دیری:

نهگهر لی زقرینهکا دیروکی بو فی دیری بکهین دئی وهسا خو یابیت کو نهف دیره گهلهکا کهقنه، لی ههتا نوکه د چو ژیدهران دا بهحسی فی دیری نه هاتیه کرن، لی نهز وهسا هزر دکم ئافاکرنا فی دیری ژی دبیت یا ههقدهم بیت دگهل (دیرا سور) نهوا دکهقیته رۆژئاقای فی دیری ب دویراتیا نیزیکی (۳کم)، کول دویف

جهمیل شیلازی

نهف بابهته دبیت چهن دین پشکا بخو قه بگریت ل دوور وان شوینه وارین دهقهری نهوین ههتا نهو د ژیدهران دا نه هاتینه ل قهلم دان و کهسی خو لی نه کربیتته خودان، ل دویف (بهر و منین خو) دئی تۆزی ژ سهر وان شوینه واران راکهین جا چ بشیین هندهک دیروکا بدهینه خو یاکرن، یان ژی هه ما فی ده رگههی بقوتین بو کهسانین تابهتمه ند د فی بواری دا. گوندی ئیسفکا ئیک ژ گوندین دهقرا نامیدی یه دکهقیته باکو ری رۆژئاقای نامیدی ب دویراتیا نیزیکی (۲۰کم).. نهف گونده دکهقیته باکو ری کومه لگهها قهدشی ل بناری چیاپی مهتینی و دکهقیته دناف دۆلهکا گرتی ژ لایی باکو ر و رۆژهلات و رۆژئاقای قه بتنی ژ لایی باشوری قه نه بیت کو چاقین مروقی سپنی بههدینا دبینن ژ لایی کارگیری قه سهر ب ریقه بهریا ناحیا سهرسنکی قهزا نامیدی قه (۱).. نهف گونده ل سالا ۱۹۶۱ ئی هاتیه توپاران کرن ژ لایی فروکین عیراقی قه، د نهگهر دا گوند هاتیه چولکرن.. پرانیا بنه مالین فی گوندی، ب خوارکهفتینه خواری و دگهل گوندی قهدشی خوچه بووینه، و پشتی بهیانا ۱۱ هی ئاداری سالا ۱۹۷۰ ئی، نهف گونده هاتیه قهره بوو کرن ژ لایی حکومهتا ناقهندی یا عیراقی قه، شش خانی هاتینه

ژێدهری بۆری.

(۳) بنیره: بابهتین مه: چهپهرین پاشایی ل دهقهري، كوچارا دهوك، ژماره (۹)، بهرپهر ۲۴ - ۲۵.. و جارەكا دی ل دوور چهپهرین پاشای، كوچارا (نوژین)، ژماره (۲۱)، بهرپهر ۱۲ - ۱۴.. و پهرتووكا (چهند بهرپهرین قهشارتی ژ دیرۆكا دهقهري، چاپخانا هاوار، دهوك - ۲۰۱۳، بهرپهر ۵۶ - ۸۴.

(۴) بنیره: برهان بدل - كوچان نحسان، دیرا سوور شوینوارهکی بهرزديه.. مالپهري: shinwar/www.amedye.com

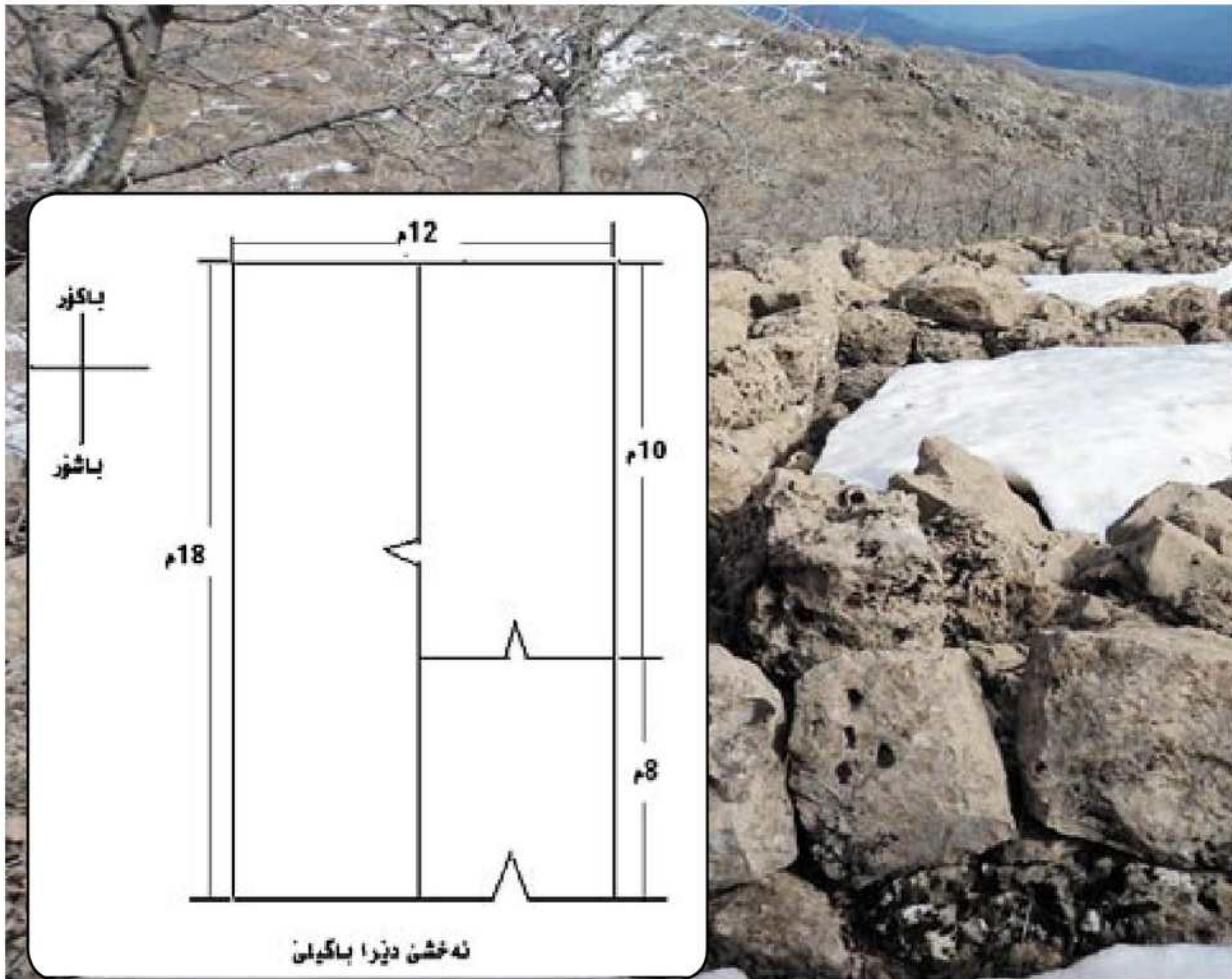
دهيتي.. ئەف دیره هاتیه ئافاكرن ب هسكه بهری و بهرین وئ ژی ددارژتی نین، بهلكو بهرین بی روی نه.. لی هندەك بهرین وئ قهباری وان (۸۰سم ۵۰ X ۵۰ سم)، و پاشمايین دیوارین وئ نهوین ماین بلنداهیا وان دناقبهرا (۸۰سم تا ۱م) دانه.

فهروژ:

(۱) كوچان نحسان بامهرنی، گوندی ئیسفكا.... وارگهه جوگرافیا شوینوار و ئەفسانه، مالپهري: shinwar/www.amedye.com

(۲) بنیره: كوچان نحسان،

ئەف دیره هاتیه ئافاكرن لسهر رووبهري (۱۸م) دريژی و (۱۲م) فرهه، پهحناتیا دیواری (۱م)، و دیسا جارەكا دی دبیته دوو بیش، بیشا روژ ئافای (۱۸م دريژی ۶ X م فرهه)، و دهرگهه وئ ژ لایین روژههلاتی قه دناف بیشا دوویی دا دچیتي.. بیشا دوویی دیسان دبیته دوو ژور، ژورا باشوری رووبهري وئ (۸م دريژی ۶ X م فرهه) و دهرگهه وئ وئ بی سهرهکی ژ لایین باشوری قه دهیته قی ژوری.. ژورا دوویی (باکوری) ئەف ژوره رووبهري وئ (۱۰م دريژی ۶ X م فرهه) و دهرگهه وئ وئ ژ ژورا ئیکي

نهخشی دیرا باگیانی

ژ مرۆڤی دویر بیت هیزو وزا مرۆڤی دئ گههسته وی و جاره کا دی دئ بومرۆڤی بخو دزڤریت و همر ژ وی جوړی، و دیسان نهگهر مرۆڤ بیریا کهسهکی بکهت ژنیشکه کیښه دئ بینیت یان دئ دیدارئ دگمل کهت و نهغه گهلهک جارن رویدایه و نهغه دئ مرۆڤی گههینسته یاسایا سی .

• یاسایا هنارتنی : رامان ژئ جیهانا مرۆڤی یا نافخوی یه کارتیکرنئ ل سهر جیهانا دهرڤه دکهت، واته نهگهر مرۆڤ ب ریکهکا نهرینی هاته پروگرامکرن دئ بینیت کو جیهانا وی یا دهرڤه ته کهسکرئ ل سهر وی ونیرتن وی دکهت و دیسان نهگهر ب نهرینی هاته پروگرامکرن ههمان تشته و نهغه دئ مرۆڤی گههینسته یاسایا چوارئ .

• یاسایا بهروفاژئ کرنئ: رامان ژئ نهوه ل دهمی جیهانا مرۆڤی یا دهرڤه بو مرۆڤی ښه دگهریت دئ کارتیکرنئ ل سهر جیهانا مرۆڤی یا نافخوی کهت، واته نهگهر په یښه کا خوش بو مرۆڤی هاته ناراسته کړن دئ کارتیکرنئ ل سهر مرۆڤی ودهرونئ مرۆڤی کهت و دئ رنگ ښه دان و بهرسقا مرۆڤی ژئ ب ههمان شیوه بیت و نهغه دئ مرۆڤی گههینسته یاسایا پینچئ .

• یاسایا چهقبهستیئ (ترکیز) نهو تشتنئ مرۆڤ چهقبهستیئ و هزر تیدا بکهت دئ بدهست خوښه ئینیت، واته ههر تشته کی مرۆڤ هزر تیدا بکهت دئ کارتیکرنئ ل سهر بریارا مرۆڤ کهت ل سهر وان تشتان وپاشی ل سهر ههست ونهستین مرۆڤی، واته نهگهر مرۆڤ هزر د نهخوشیاندا بکهت، دئ ههست ب هندهک ههستین نهرینی کهت و دئ بریارا مرۆڤی ل سهر وان تشتان یا نهرینی بیت و ههمان تشته نهگهر مرۆڤ هزر دخوشی و نهرینیا دا کر، واته مرۆڤ دشتت هزر د ههر تشته کیدا بکهت چ نهرینی وچ نهرینی ودهو ئیکه و نهغه دئ مه گههینسته یاسایا شهشی .

• یاسایا پیش بینئ: واته ههر تشته کی مرۆڤ هزر تیدا بکهت و ههست ونهستین خو دگمل تیکههل بکهت نهو تشته دئ دجیهانا مرۆڤی یا دهرڤه دا رویدهت، و نهغه ب هیزترین یاسایه، چونکه ههر تشته کی مرۆڤ پیشبینی بکهت و مرۆڤ ههست ونهستین خو دگمل تیکههل بکهت دئ هندهک پینلا هنیریت کو هه لگرتن هیز ووزانه و دوباره دئ بو مرۆڤی ښه گهرن و همر ژ وی جوړی، نهگهر مرۆڤ پیشبینی بکهت مرۆڤ

سهرناکهښت دتاقیکرنئ دئ بینیت مرۆڤ نهشتت هزر بکهت دیسان نهشتت بهرسقا پرسیاران بدهت، ژ بهر هندئ دښتت مرۆڤ باش یئ هشیار بیت ل سهر وان پیشبینی مرۆڤ دکهت چونکه دبیت نهو تشته دژیانا مرۆڤیدا رویدهن، چونکه گهلهک جارن مرۆڤ هزر دکهت کو دئ مرۆڤ ل ترومبیتلا خو سیار بیت و کار ناکهت و ههرو هسا دهر دکهښت، نهغه دئ مه گههینسته یاسایا هفتئ .

• یاسایا هزرکرنئ : واته گهلهک تشتان مرۆڤ دبیتت یان هزر دکهت دئ چیتت و مرۆڤ دوباره دکهت پتر ژ جاره کی و ههست ونهستین خو دانسته دگلهکا، نهو هزر دهیتت پروگرام کرن دجهه کی گهلهک کویردهوشئ نههستکهردا ، واته نهگهر هزر بکهی مرۆڤ خه موکترین مرۆڤه دجیهانیدا، دئ بینئ کو نهغه هزره ژناخئ مرۆڤی دهرکهفت بیئ مرۆڤ ههست یئ بکهت و برهنگه کی ئوتوماتیکی وپاشی دئ بالاددهست بیت ل سهر ردهفتارتن مرۆڤی، و نهغه هزرکرنه ناهیتته گوهرین نهگهر گوهرینه کا هزرئ یابنه ردهتی نه بیت یا کو مرۆڤ بهر هف وئ هزرئ بری، بیتگومان مههستا مه نه بیرو باوهرتن ناینینه، بهلکو بیر و باوهر و هزرتن نهز یئ شهرمینم و یان نهز نه یئ سهرکهفتیمه یان نهز نه شیم، نهغه ههمی بیرو باوهر و هزر د نهرینی نه، و نهغه دئ مه گههینسته یاسایا ههشتئ .

• یاسایا سهر ئیک کوم بون: یا دبیتت ههر تشته کی جاره کی پتر مرۆڤ هزرئ تیدا بکهت و دوباره هزر تیدا بکهت ههر ب وئ ریکئ نهغه دئ ل هوشئ نههسته کهردا کوم بنه سهرئیک ، بو نمونه، ودهکو وی کهسئ هزر بکهت کو نهو کهس یئ ودهستیایه ژلایئ دهرونی ښه و هزر دوی کاریدا بکهت و دیسان ل روژا پاشتر ژئ ههر وئ هزر بکهت و دبیتته خو نهز ژلایئ دهرونی ښه یئ ودهستیایمه و هوسا روژ ب روژئ دئ کهښه سهرئیک ښه جانه نهگهر بریکه نهرینی بیت روژ ب روژئ دئ بهر دښت خرابیئ ښه چیت و نهغه دئ مه گههینسته یاسایا نهغئ

• یاسایا داب ونهریتا: نهو تشتنئ مرۆڤ بهر دهرام هزر تیدا بکهت و ل سهر ئیک کوم دبیت دئ بیته نهریته کا بهر دهرام ، یا بسانا هیه مرۆڤ نهریته کی بگرت، بهلئ یا ب زحمه ته مرۆڤ خو ژئ خلاص بکهت، لی نهگهر هوش فیزی تشته کی بوو نهو دشتت ههر ب وئ ریکئ خو ژئ خلاص

بکهت، نهغه دئ مه گههینسته یاسایا دهغئ .

• یاسایا کارو رهنه گه دانا کاران (یاسایا نهگهران) : ههر نهگهره کی نهجامهک ههیه و مرۆڤ ل دهمی ههمان نهگهر دوباره دکهت بیتگومان ههمان نهجام دئ بدهست خوښه ئینیت واته نهجام ناهیتته گوهرین نهگهر نههیتته گوهرین، واته گهلهک یا شاشه مرۆڤ ناریشتن خو ب ههمان وان ریکه چاره سهر بکهی یئ پی هاتینه ریکه مرۆڤی ، واته نهگهر مرۆڤ بریکه کا نهرینی کار بکهت دئ ههر مینیت یئ خه موکی چونکه ریکه پی کار دکهت یا نهرینی یه و نهجام ژئ ناهیتته گوهارتن ههتا کو هوکار نههیتته گوهرین ، و نهغه دئ مه گههینسته یاسایا یازدئ .

• یاسایا گوهرینی: بو کو مرۆڤ وان یاسایتن بوری و بهس ژئ هاتیه کرن بگوهریت، پیدښه ئی یاسایئ ب کار بینیت چونکه مرۆڤ دشتت ههر یاسایه کی ژښان یاسایا ب ریکه کا دیا هزرکرن نهرینی بگوهریت، بو نمونه نهگهر مرۆڤ بهحسئ هه قاله کی خو بکهت و دبیتت نهو کهسه کی نهرتیه نایا مرۆڤ دزانتت کانئ مرۆڤی چ کر ؟، واته مرۆڤی هندهک پینله بو هنارتن کو ودهکو مرۆڤی بښتت نهو کار بکهت یان مرۆڤی دښتت وی ودها بینیت و ل دهمی نهو وی کاری دکهت دئ بیژئ بهرئ خو بددنئ نهو ردهفتارا نهجوان دکهت ، لی مرۆڤی بهرئ وی دا وئ ردهفتارئ .

ژ بهر هندئ پیدښه مرۆڤ گهلهک ل یاسایتن هوشئ نههستکه هشیار بیت چونکه مرۆڤ دشتت وئ بکهت کو دژئ مرۆڤی کار بکهت یان ژئ بو بهر ژدهودندا مرۆڤی کار بکهت، چونکه یاسایتن هوشئ نههستکه نهم نهشتن ژئ بیورین یان پشتگوه بیتخن ههروه کو چاوان نهم بهحسئ یاسایا راکیشانی دکهین .

لهوما پیدښه ژ نهروکه و ښه مرۆڤ وان یاسایا بو بهر ژدهودندا خو بکار بینیت و نه دژئ خو ب کار بینیت ههر ودهکو مه گوتی هزرکرنه کا شاش و نهرینی ژنافیبه و برهنگه کی نهرینی و ساخلم هزر و کار بکه .

وگوتنا فرانک ئوتلو دووباره دکهین ل دهمی دبیتت: چاډیری ورتنه قانیا هزرین خو بکه چونکه دئ بنه کریار و چاډ دیریا کریارتن خو بکه چونکه دئ بنه داب و نهریت و چاډیریا داب ونهریتتن خو بکه چونکه دئ بنه ردهوشتی ته و دئ چاره نهغیسی ته دهست نیشان کهت .

بەندەوار نەیلی : هندی ئەز مابم دى خزمەتا ستراانا كوردى كەم

ستراانیڤر بەندەوار نەیلی ل
سالانی ۱۹۹۹ هەزا ستراان گوتی
ل دەف پەیدا بوو، سالانی ۲۰۰۲
ستراان گوتینە و ئیکەم کلیپ
چیکریه، دگوتتەکا خودا
دیڤریت " نو کە من چەندین
بەرھەم هەنە و خودی هەز بکەت
دی بەردەوام بێم ل سەر پەياما خویا
هونەری " هونەرمەندی ناڤهاتی
دیتن و بووچونین تاییهت بێن خو
ل سەر ئاستی ستراانا کوردی و
رولی راگەھاندنی دخزمەتکرنا
ستراانا کوردیدا بوو خواندەمقانی
کوقارا سیلاف و گوهدارین
: دەنگی خو دەمته دیارکرن

دهوك : رمقەند گوھەرزى

بەندەوار نەیلی :

ئەز باوەرم ئەز چ جارێ ژگوتنا ستراانا دویر ناکەشم
هونەری ستراان گوتنی ل دەف من کارەکی گەلەکی گرنگە

کورد دیباچێ ستران گوتنیدا چاوا دینی ؟

بەندەوار نەپتلی : بێگومان ئەزموون دکاودانەکیدا دروست دبیت و بەختی مللەتی مە دگەلەک کاودانادا بووریه، ئەف چەندە بوویه سەدەما وی یەکی کو سترانا کوردی بوویه خودان ئەزموونەک کو پتر مەپلا وی بو شورەش و ھەستا نەتەوی ببەت و دبواری ئاڤا کرنا ھەستا تاکەکەسیدا.

سیلاڤ : خەلکی چاوا پیتشوازی کلپین تە کره ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەز دشتیم بپترم ئەفە بو ماوی ۱۰ سالانە ئەز سترانا دبپترم تاکو نوکە من چەندین بەرھەم ھەنە، ئەفان بەرھەمان ژێ زیدەتری وان خەلکی پیتشوازی یا لی کری و بەرھەم ھەبووینە ژێ خەلکی پیتشوازی لی نەکره.

سیلاڤ : بەرھەمین تە دکینم نەگەر چە ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەفە دەمەکە دویرکەفتنا من ژھونەری نەگەر ئەو نینە کو من دەست بی ژھونەری بەردای. ھونەری ستران گوتنی ل دەف من کارەکی گەلەکی گرنگە بەس دژیانا مندا ھندەک کار بوو من چیدبن ئەز نەچار دەم گرنگی پی بەدەم، ژبەر ھندی من بو دەمەکی بوشتاییەک ئیخستە ھونەری خو.

سیلاڤ : تۆ بوچی سترانا ناھیلی ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەز باوەردکەم ئەز چ جارا ژگوتنا سترانا دویر ناکەفم، چونکی ل دەف من خوشترین تشتە دژیانا مندا، ھندی ئەز مابم دی خزمەتا سترانا کوردی کەم.

سیلاڤ : داوی کارتن تەپین ھونەری چە ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەز گەلەک سوپاسیا ریتفەبەریا رەوشەنبیری و ھونەری و ریتفەبەریا موزیککی دکەم کو رابووینە ب تومارکرنا سترانەکی بوو من و ئەو ستران ژێ کومپانیا (RES) کلپ کره.

سیلاڤ : نە سترانا کوردی ب رەنگەکی گشتی د چ ناستدایە ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەم دشیپن بپترین نوکە ل کوردستانی سترانا راپ یان موزیکا کوردی گەلەک کارتیکرنا کره سەر گوھداری مە، بەلی پا گەلەک سترانبیژ ژێ ھەنە خول سترانا کوردی دکەنە خودان ب شانازیفە.

سیلاڤ : راگەھاندنی چەند گرنگی دایە سترانبیژی ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەز سوپاسیا ھەمی سازین راگەھاندنی دکەم، ئەوین گرنگی دایە ھونەری من، ل کوردستانی راگەھاندن ھەیه گرنگی دایە سترانبیژەکی خودان شیان، ھندەک ھەنە گرنگی ددەنە کومەکا سترانبیژا زیدەتر نە.

سیلاڤ : ھەبوونا کەنالتین تاییت یین موزیککی ل کوردستانی ب دیتنا تە وەکە پیدقی خزمەتا سترانا کوردی کره ؟

بەندەوار نەپتلی : تارادەیهکی ب خەلکی فە دگرتدایینە، چونکی ئەو نەچارن داخوایین بینەرین خو بچەبیین، بەلی ئەفرو تارادەیهکی گرنگی ددەنە سترانا کوردی و سترانا کلاسیکا کوردی.

سیلاڤ : ناوازدانەری سترانا کوردی چەند شیایە ناوازا سترانا کوردی ژ یا بیانی دویر پیتخت ؟

بەندەوار نەپتلی : سیستەمی فەکری دژیانا ئەفرودا ب ھەبوونا پیتشکەفتنا نوی ناوازدانەری کورد پتر نیتزیککی سترانا جیھانی کره، مینا سترانا راپ و سترانا میلادی. بەلی ئەف چەندە وی ناگەھینیت ناوازین کوردی تاییتەمەندیا خو ژدەست داییت.

سیلاڤ : سترانبیژی نەتەوی کیە ؟

بەندەوار نەپتلی : ئەز باوەرم ھەر سترانبیژەک ھەز دکەت بییتە سترانبیژەکی نەتەوی، ل کوردستانی مە گەلەک سترانبیژین نەتەوی یین ھەین، پیدقی ناکەت ناڤین وان بینم ھەر کەسەک دزانیت.

سیلاڤ : تۆ ئەزموونا سترانبیژین

چاڤ خوديگين روحي نه... و بالکونين دلي نه

و ستيرن!

(ان العينين التي في طرفها حور
قتلنا ثم لم يحيينا قتلتنا).

و سهرخوبووني و فيلبازيني دياردکهن!
خودانين چاڤين گروفر يين بهردهوام
بشيوهکي بازنه ييني بلهز دلشن دزيبه قی
نه (لهف و دهوهران) و خوبه رستی و
نه بنه جهبوون و نيزيکبوون ژخيانه تي تيدا
ههيه و نهف جوړه کسه دزانن چهوا بگه هنه
نارمانج و بهرژوه نديين خو، بهلي نه قين
بشيوهکي راسته خو سه حدکهن و تهرکيزي
دکهنه سهر يي بهرامبيري خو يان لسهر
بابه تي بنگه هي يي لدور دناخشن لوي
گافي نهو دراستگو و راست و دروستن، و
داکو نافرته نيزيکتر بيت ژ روحا هه قزيني
خو و زهلام ژي نيزيکتر بيت بو هه قزينا خو
دقيت رنگي چاڤا و شيوه يين وان بهرورد
بکته دگهل چاڤين خو و شيوه يين وان
پشتي هنگي راده يا هه ماهه ننگي دناڤه را
واندا بخونيت و ههروه سا رهوشا برته يي يا
نيزيک ژ ژيک تتيگه هشتنا هارموني.

رنگي شين نامارزه دکته بو بيهن
فره يي و زهلال يي و رومانسيه تي و
نهو کسه چاڤين وي دشين بن زيده يي
هه ستياره و چيدبيت يي نارام بيت بهلي
حهز ژ تتيکه ليين جفاکي دکته کساتيا وي
يا بهرچاقه و گهلهک بوپري و رهخنه گرنا
دپلوماسي يا تيدا هه بهلي ژلايکي ديتر
نهو کسه کي خوبه رست و نه رجسي يه حهز
ژ ته مه لوکي دکته و رهوشين وي دگهورن
دناڤه را بلندي و نرمي، ژجوانترين
هوزانين هوزانقاني مهزن نزار قهباني يين
عبدالحليم حافقي گوتين لدور چاڤين
شين:

(الموج الأزرق في عينيك ياخذني
نحو الاعمق!)

رنگي رهش نامارزه دکته بو زهلالی
و هزرکرتي و شاعريه تي و ههروه سا چاڤين

نانکو چاڤ خوديگن بو روحي و
دهروني و رهوشا دهروني و دوو په نجه رکين
راستگونه رهنگه دانا وي تشتي دکهن
يي دناڤ مروفي دا رويددهت و ههروه سا
نهو تشتي لدهرغه ژي رويددهت لهورا و
ژبه رگنگيا چاڤي يا زيده چهندين زانا و
ناقلدارين پيغه مژويل بووين ودهکي دختور
و زانا و هوزانقان و نه قيندار و تهکنولوجي
و گهلهکين دي، تاييهت (لويس براييل)
يي شيوه يي خاندنا (براييل) ناشکراکري
بو خودان پيتدق يين تاييهت ژ نابينا يا
کو چاڤين وي ژي دلاوازون، ههروه سا
زانستي هه قه چرخ ژي مفا وهرگريه ژ
چاڤا و عهده سين رهنگاهور رهنگين چيکرين
بو نهو کسه سين حهز ژ گهورينا رهنگي چاڤين
خو دکهن و دره وين سپي نه قين باوهري
بخونه! و ژلايهکي ديتر فه لقي سه رده سي
(شوين تبلا چاڤي) هاتيه ناشکراکرن
کو ناسناما هه مروهه کي جودا دکته ژ
يي ديتر زيده باري کو چاڤ و ژنه نجامي
رهنگه دانا رونا هبي و لقينا بيبيکا چاڤي
و پيکه هاتا شهبه کي و پشکين ديتر
نمونه بووينه بو ناشکراکرا کاميري و
تلسکوپي و مايکروسکوپي و عهده سا و
چهندين مفا يين ديتر و ههروه سا رهنگين
چاڤا و شيوه يين وان گهلهک رامانين ههين
نامارزه دکهن بو بهخته وهري و دلوقاني و
مهرديني و کويراتي يانژي بي هيشيووني
و لاوازي و قهلسي و ههروه سا روح
سکي و رهوشين بلند يانژي دلره قبي

به رهه فکر و ومرگيران
رمزي ناکرمي - دهوک

نه که قاله کي سوربالي يه نه گهر بيترين
مروفي بکيميغه چار چاڤين ههين، دوو
دسهرو چاڤين ويدا، يي سبي دنه نيا ويدا و
يي چاري ژي چاڤي دلي وي يه و ههروه سا
چيدبيت هندهک دلين دي ژي هه بن نه يين
ديار ژحه ده سي و ههروه کي نه سماني و
نهردی ژي چاڤين ههين ژجوره کي ديتر.
گياندارين جوراوجور ژي چاڤين ههين و
ههروه سا هندهک هه ستين دي يين ههين
کو شوينا چاڤي دگرن و بکاري وي رادبن
و دهکي هه ستکرن يي لدهف هندهک گيانه و هرا
هه يي يين بي چاڤين بايولوجي، بو نمونه،
ههروه سا هندهک چاڤين مه جازي يين ههين
بو داروبارا نانکو بهلگا و نهو کاري يي
رادبن دپروسي سا پيکنيانا رونا هبي و
په يفا ژي چاڤين ههين نهو ژي رامان و
نامارزه يين وانه چهند چاڤ فره بيت رامان
ژ راماني جودا دييت، ههروه سا زه مهني ژي
دوو چاڤين ههين نهو ژي روژ و ههيشن
و کهوني ژي چاڤين هيمايي يين ههين
نهو ژي مه جهره و خالين رهش و نهخته ر

رەش رەنگشەدانا کەساتیەکا بەهێز دکن
 یێن گەلەک هاری یێن دیتەر دکن لەورا
 کەساتیەکا جفاکی یە یا راست و هەستیاری
 و مێرخاسی تێدا هەیه نانکو یا نمونەیی
 یە بەلێ بتنی لایەنی ئینفعالی وەلێ
 دکتە هندەک جارن کونترولی لسهەر خو
 نەکتە بەلێ خەلکین دیتەر لدهف قی خالی
 ناراوەستن چونکی نزانن تا چ راده کەساتیا
 چاقین رەش دلەکی سپی و هشیاری و
 حەز ژیکرن و حیکمە یی هەمی و لدور فان
 سالوخەتا نزار قەبانی دبیژیت:

ذات العینین السوادین
 ذات العینین الصادقتین
 لا اطلب من ربی الا شیئین
 ان یحفظ لی هاتین العینین
 ویزید فی آیامی یومین
 کی اکتب شعرا
 فی هاتین العینین !

- چاقین هنگشینی: ناماژە دکتە بو
 خوگهورینی و زیرەکی و رەنگ گهورینی
 و خودانی چاقین هنگشینی چەوا خەلکی
 دخاپینیت هەروەسا خو ژێ دخاپینیت و
 دناقبەرا و دەهین خو و راستیی دەهیت و
 دچیت تا رادهکی زفروکەکا مەزن بو خو و
 هەفال و مروفتین خو چیدکەت، یی گهورە
 دناقبەرا مەردینی و قەلسیی دا بەلێ
 هەروەسا دلوفانیەکا لدهف هەمی کو هندەک
 رەفتارین وی دغەفرینیت.

- چاقین قەهوايي: دلوفانی و
 نازکی و زیرەکی و مەردینی و لیبورین
 و هاریکرنا یێن دیتەر بی پسپارکرن هەتا
 ئەگەر هندەک جارن یێن بەرامبەر دوژمن
 بن! چاقنەترسی و جەسارەتا لدهف هەمی و
 یی رزده و خودانی فان چاڤا نارمانجی وی
 زانست و ژبانە یی شولکەرە و تیکەهلیا
 وی یا خوشە ئەفتین دگەل هەست ب ئەمان
 و دلوفانی و بنەجەبوونی دکن لدهف وی
 ناقەرۆک یی گرنگە و هەمی ژ تشتی سەرڤە
 نینە چیدبیت بچیتە داووتەکی بجلکین
 ناسایی بەلێ دجوان و لیکدای بن!
 - چاقین کەسک: سروشت و بوهار

و لاوینیا بەرەدەوام و حەزژیکرنا ژبانێ و
 قەدیتنا چارەسەریا و دروستیا را و بوچوونا
 و هیزا ئیرادی زێدە دلوفانە پتر پویتە ب
 خەلکی ددهت ژخو هەقسەنگیی دکتە
 دناقبەرا ژناقدا و ژدەرڤە لەورا یێن وی
 نەنیاسن هەست دکن ئەو یی خوپەرستە
 بەلێ دراستی دا وی باوهری بشیانین
 خو یێن هەین دزانیت چ دقت و خودان
 مەردینی و بەهەرەیین هونەری و نقیسینی
 یە ، ئەف سروشتە دەوزانا بارانی دا دیار
 دبیت یا هوزانقان (بدر شاکر السیاب) :

(عیناک غابتا نخیل ساعه السحر
 او شرفتان راح ینای عنهما القمر) !

- چاقین خولیکی (رەمادی): تیدا
 رەنگین روژ و شەقی/ سپی و رەش/
 تیکەهل دبن و ئەف تیکەهلبوونە وەل
 کەساتیا خودان چاقین خولیکی دکتە یان
 بەرەف ئینفعال و تورەبونا زێدە بچیت و
 سەپاندنا رەئیا خو هەتا ئەگەر نەیا دروست
 بیت یانژی بەرەف نارامیی و خەمساری و
 قەدەرێ بچیت و هندەک جارن دلرەقیەکا
 نەچاقەرێکری لدهف پەیدادبیت!

- چاقین بچویک: ئەوژی دوو جورن
 یێن فائر کو یی زیرەکە و هشیاری تیدا
 هەیه خودانی وان دبیتە هونەرەمنەندەکی
 شیوەکاری یان دیزاینەری جل و بەرگا
 یان ئەندازیاری دیکوری و هەروەسا قی
 هشیاری بکاردینیت دژیانی دا بشیوەکی
 هوبر لەورا تیبینیا هەمی وردهکاریا
 دکتە یێن مەزن و بچویک دەهەقزینی
 دا و هەروەسا لمال و دەرڤە مال و
 ئەفە دبیتە ئەگەرێ گەلەک ناریشا و ئەگەر
 رەنگی هنگشینی ژێ هاتە زێدەکرن لسهەر
 قی شیوەی خودانی وان دبیتە کەسەکی
 بەهەرەمەند د بەشداریا جفاکی دا و خو
 سەلمانندی و هندەک چیروکا دقەهینیت
 یێن نەچیبوون لقتیرە و ویراهە و ناریشا
 پەیدادکەن دناقبەرا خەلکی دا لەوما
 خەلک خو ژێ ددەنە پاش!

- سالوخەتین چاقین دەرکەتی
 الجاحظە: گەریان لدویف پەیوەندی

دناقبەرا تشتا و خەلکی و هەروەسا هزرکرن
 و نقیسین و گرتدان بەهەر تشتەکی بسەرڤە
 ئەگەر رەنگی وی یی خولیکی بیت یان
 باراپتر دەیتە گرتدان بەهەر تشتەکی کویر
 قە ئەگەر رەنگی وی یی قەهوانی بیت یان
 رەش یان کەسک یان شین!

- چاقین فرە: چاقەکی ئارەزو مەندە
 گەشبینە زێدە زیرەک و هشیاری چارەسەریین
 هەمەجور دبیت بو ئیک بابەت ئیرادەکا
 بەهێز هەیه زویکا بریاری ددهت دزانیت چ
 دقت سەرنجراکیتشە یی بەرامبەر بو خو
 دکتشیت تاییەت ئەگەر رەنگی وی شین
 بیت یان کەسک یان قەهوانی یان رەش.
 بەلێ ئەگەر رەنگەکی دیتەر بیت یی بگومانە
 و مایتیکەر و خوپەرستە!

- چاقین ناڤنجی: باراپتر هەقسەنگیی
 پەیدادکەت دناقبەرا ئارەزو و کەتواری
 راستەقینە لەورا ئەرکین دبواری خاندنی
 یان کاری یان خیزانی بشیوەکی ریکخستی
 و سەروبەر ئەنجام ددهت و هندەک جارا
 روتین دبیتە شیوازی ژبانا وی و کیم
 جارا لدهرڤە روتینی دژیت لەورا توشی
 ماندیوون و ئیشانا سەری دبیت و
 نازڤریتەڤە سەرڤو هەتا خارنی نەخوت و
 پیچەک بنقیت!

داکو هەلبژارتن پتر هەماهەنگی تیدا
 هەبیت دقت بشیوەکی کویر سەحکەینە
 کەساتیا هەقزینی چونکی چاڤ هەرچەندە
 بەوصەلەیه بەلێ دمینیت پشکەک ژ
 مروقی ...

- هندەک جارن گوە دبیتە چاڤ لدهف
 هوزانقانا و ئەف تشتە چیبوویە لدهف
 (بشار بن برد) کو دبیت:

(عیناک غابتا نخیل ساعه السحر
 او شرفتان راح ینای عنهما القمر) !

هندەک جارن هەست شاش دبن و
 ددهکە داهینەر پیشکیش دکن وەکی
 هوزانقانی فرەنسی (ئیرپر رامبو) کری کو
 چاقین وی لازوردی بوون و هاقیبووی بوون
 لەورا شیعرە خو بشیوەکی نەناسایی نقیسی
 و بچاقین ناشوبی ددیت و پەیوەندیین
 سەیر پەیدادکرن دناقبەرا دەریایا حەلیای

د روژئ دا و گولټن سيبهري بيتن ناماژه
دكهنه ستير و روناھيي و دل ليداني و
(نهزا) بهرزه بهيمايين خو بيتن ئيحتيمالي
دناڅبهرا هوزانين ويدا (فصل في الجحيم)
و (المركب النشوان) :

(لعبه هذه العين المائيه الكئيبه لا
اقدر على المسك بها
ايها الزورق الجامد ! اوه ! ايتها
الاذرع القصيره جدا !
لا هذه الزهره ولا الاخرى لا الصفراء
تضايقني هنا ...
ولا الزرقاء صديقه الماء الذي له
لون الرماد !)

و بهه مان ديتنا كهوني هوزانثاني
فره نسي (لوس اراغون) چاڅين ههڅرنا
خو يا نقيسه (نيلزا) دبنييت كو چه ندين
كومين شيعري پيڅه نقيسينه ژوان (چاڅين
نيلزايي) و نهو تشتي تيدا دبنييت وهك
نهڅيندار و هوزانثان و دهرياقانهك دوي
تشتي چاڅ نابنييت!

((عيناك من شدة عمقهما رايت
فيهما وانا انحنى لاشرب ...
كل الشموس تنعكس
كل الياسين يلقون فيها بانفسهم
حتى الموت !
عيناك ...
من شدة عمقهما ...
اضعت فيهما ذاكرتي
في ظل الطيور يوجد المحيط
المضطرب !
ثم ! فجأة يشرق الطقس الجميل
وتتغير عيناك !))

نهڅيندار بشيوهكي گشتي وي تشتي
دبنييت دخوشتقيا خودا يا كهسپن ديتر
نهبينن پا چهوا نهگه نهڅيندار هوزانثان
بيت؟ لهورا (قيس بن الملوح) داخازدكر
ژ رهڅهگرين جوانيا لهيلايي چاڅين وي
بهن دا وي پي بينن!

هوزانثانهكي كهڅن پتر څيرا دچيت و
بچاڅا دببڅيت و مرن و نهڅيني يهكسان
دكته:

(كل جريح ترجى سلامته
الا فؤادا رمته عيناها)
ههروهسا هوزانثانهكي دي دببڅيت
لدور چاڅا:

(عيون المها بين الرصافة والكرخ
جلبن الهوى من حيث ندرى ولا ندرى)

ههروهسا هوزانثانا چاڅين كرينه وهلات
و غهريبي و ناماژه و ئيحاو وهكي د
هوزانا (زهرة المدائن) يا هوزانثان (سعيد
العقل) نهقا فهروزي كربه ستران:

(عيوننا اليك ترحل كل يوم
تدور في اروقة المعابد
تعانق الكنائس القديمة
وتمسح الحزن عن المساجد)
ههروهسا هوزانثاني دوزا فهلهستيني
محمود درويش لدور چاڅين (ريتا) يي
دببڅيت و يا دناڅ واندا ژ نهڅيني ووهلات
و مرنئ :

آة...ريتا
أي شيء رد عينيك عني
سوى اغفاءتين
وغيوم عسلية
قبل هذي البندقية !)

لدوماهيي چه ند چاڅا خودانين
خو بيتن خلاس كرين ژ كاودانين نالوز
تايهت بيتن دكهنه گري براستگويي و
سهربلندي و دهليڅين زرينين داينه بيتن
ديتر ههروهسا ژبيرنهكهن كو چاڅين نهكتهر
(عمر الشريف) ي وهل دهرهينهري كرن وي
بههلبڅڅيت ل ئيكهه خول لسهر ناستي
جيهانئ داکو رولئ (الشريف على)
بينييت دفلمئ (لورانس العرب) لشوينا
نالان ديلاوني خودانئ چاڅين شين و لسهر
ناستي شيوهكاري (پيكاسو) دجوانيين

ويتنهكرنا چاڅين شاش و نهنارام دا، و
ههروهسا جوانيا كهڅالي دافنشي (موناليزا
يان جيوكانده) نه دنهينيا گرنژينا وي داينه
بهلكو د كويراتيا چاڅين وي داينه !

شيوهكاري نهبتني بو هونهرمه ندايه
بهلكو هندهك هوزانثان ژي شيوهكارن
ب ويتنه و دهربرينين خو و ههستيارن بو
ههستين گيانه ودهرا و لهورا هوزانثان د
نيرگزي دا جيهانهكي ژ چاڅين تتيكههل
دبينن بديمه نهكي سوربالي دووباره رهنك
و ناماژه و شيوهين وان پيكدئينيت و
چيديت نهڅ پويته ب نيرگزي هاتيه
دان ژلايي هوزانثانا ژبهركو دهربريني ژ
نهرجسيه تا وان دكته وهكي نهرجسيه تا
(نرسيس) يا سلبى د نهفسانهيا بهرنياس
دا و چيديت يا ئيجابي بيت رهنگه دانا
خوديكيان جواني بكهت لسهر (نهز) ي
وژوان هوزانثانا (ابن المعتز) :

(عيون اذا عاينتها فكأنها
دموع الندى من فوقها اجفانها در
محاجرها بيض واحداقها صفر
واجسادها خضر وانفاسها عطر)
و ژجوانيين ويتنهيا شيعري يا
شيوهكاري چاڅين نيرگزي تتيكههل دبن
دگهل چاڅين هوزانثان (ابن الرومي) :

(ونرجس كالشغور مبتسم
به دموع المحدث الشاكي
ابكاه قطر الندى واضحه
فهو من القطر ضاحط باك)

و وهسا بهراوردئ دكهن دناڅبهرا چاڅا و
شيوهين وان دا پتر بزانيين لدور چاڅين دهمي
و سروشتي و باقه ليسكا بهه مي ناماژه بيتن
وان د ناشوي دا ژ رهنك و شيوه و لڅينا.
- نهڅ ناخفتهه لدور چاڅا بوو د كلتوري
عهريبي و جيهاني دا بهلي چه ند ههز دكهم
نهگه ئيک ژ روشه نبيرين مه بيتن كورد لدور
چاڅان بناخڅيت د كلتوري مه يي كورديدا ل
رابردوي و نوکه دا پتر مفا بهپيته وهرگرتن و
هيقيدارم ناگه هداريا من بكهت نهگه پي
رابوو دگهل ريزگرتني!

کک تدهره گوندی بوینه قهرهچ؟

حکمت عیسی

دی نهو بهرپرس بهیتن دی بو ههوه داخواری ژئی کهم.

گوندهکی دی برهخ بیتخانن قه نهف چهنده زانی، رابوون نهوان ژئی داخواز ژموختاری خو کر، گوتگوتک بهلاف بوون و ههمیا زانی کو بهرپرسهکی حکومهتی دهیت و ل گوندا دگهریت پارا ددهته گوندیان.

چاوا بوو روزهکی خهلکی زانی کو دی نهف بهرپرستی خوش مروث هیتته دهقهری، گوندی رابوون کومکومه بهراهیا تورو مبیلتین وی گرتن، ههر کومهکا ترو مبیلت لئ د راوستیا گوندیا پاره ژئی دخاستن. نهقی بهرپرستی هزرتین خو کر و گوت وهسا دیاره کو نهف موختاره دگهندهلن وبعدهالته کار بقی پارهی ناکهن و خزمهتا قی خهلکی ب دروستی ناکهن، چونکی نهفه پتر ژ جارهکی من پاره دانن وههر دبرسینه، ژبهه قئی چهندی قی بهرپرستی بریار دا و گوت نهز ئیدی دی بدهستین خو پارا دهمه فان گوندیان وههر کومهکی هندهک پاره دانن، قیتجا گوندی فیربوون ههر گاقهکا زانیبا کو دی بهرپرسهک هیتته دهقهری دا رابن وهکی قهرهچا خیشهتین خو دریکا وی دا قهدهن و پارا ژئی خازن ونهف چهنده بهردهوام بو ههتا گوندیا عهدهتین قهرهچا ب دروستی گرتین و دهست ژ جوتیارین و بازرگانیی ورزقی حلال بهردای و فیربوونه پاره خاستنی ول دویماهی بهرپرس ژئی پیته بهزین و نهشیان چ چارا لئ بکهن بریاردا کو ئیدی چ جارا سهردانا فان جوره دهقهران نهکهن.

ل دوماهی گوندیتین بوینه قهرهچ وان بخو بریاردا گوتی نهف دی چینه دهف بهرپرسان وپارا خازین وههر کومکومه دا بهرینه کولانتین باژیری ههر ترو مبیلهکا مونیکا دیتبا یا ژوانقه نهفه بهرپرسه دا بو خو پارا ژئی خازن و بهرسقا خودانتین مونیکایان ژئی نهفهبوون (بهسه نهقی قهرهچی بهیتلن) .

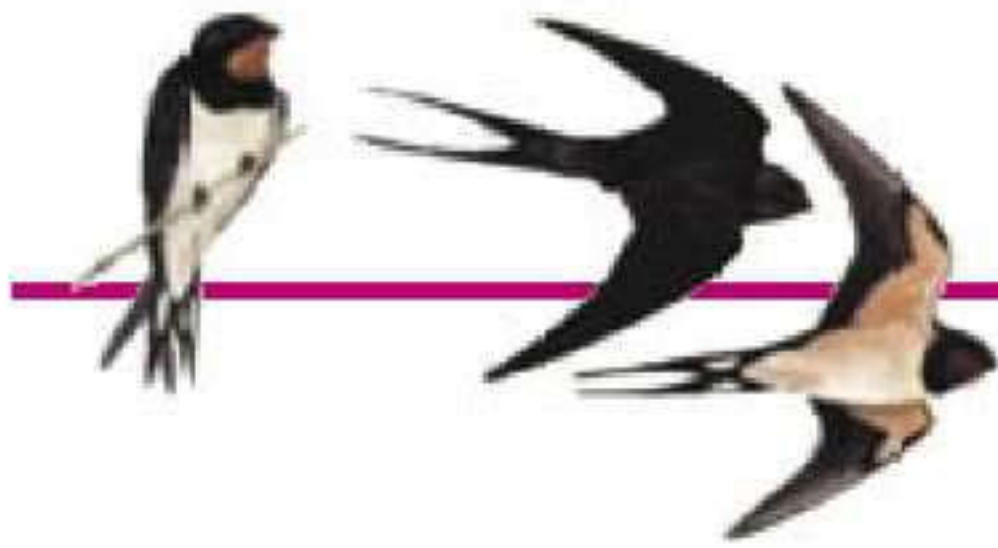
چهند روزهک پیته چون دهنگ وباس ل گوندی بیتخانن بهلاقه بوون کو موختار یی پارا ددهته گوندیان، پشتی کو گوندیا زانی موختار یی پارا ددهته خهلکی نینا ههر کهسهکی ل دهف خو قهستا مالا موختاری کر دا بو خو پارا ژئی ب خازن، هندهکین دی ژئی گوتی مه پاره نهقین، ل جهی پارا نهف دی داخواری ژئی کهین کو قوتابخانهکی ناقا بکهت و ریکا سههکی یا گوندی خوشبکهت. ههر روزه ل بهر دههگهی موختاری کومهکا گوندیان دا کومقهبن وچن بو خو پارا ژئی خازن، ههرچهنده مافی وانه چونکی پاره بیتن وانن، لئ قئی جاری موختاری ل سهه کره منته و خهک ژئی وهکی قهرهچا پاره ژئی دخاستن و موختاری ژئی ب مهردانه ههر پاره ددانن.

پشتی کو نهو کوژمی پارا بدویماهییک هاتی و چ پاره نهمای بوو قوتابخانن، گوندیتین دی داخازا مافی خو کر و ژموختاری خواست کو پارتین قوتابخانن و ریکتی ب زویتین دهم بینیت، خوشبهختانه جارهکا دی بهرپرسهکی دی هاته گوندی و قئی جاری نهو کهس چونه دهف نهوین پارن وان هاتیه خارن، ههر نهوان گازنده ژ موختاری کرن کو پاره بارا وان نه دانه نهقجار داخواری مافی خو کر.

نهوی بهرپرستی کوژمهکی پاره دی دا دهستی موختاری و گوتی نهفه بو وان گوندیان نهوین مافیتن وان هاتیه خارن، موختاری ژئی ئیک ئیکه نهو گوندی گازی کرن و ههر ئیکی هندهک پاره دانن (چ پی نهقیت موختار هوسا یی فیربوی خزمهتا گوندیان بکهت) جارهکا دی نهف دهنگ وباسه ل گوندی بهلاقه بو کو موختار یی پارا بهلاقه دکته ل سهه گوندیان قئی جاری ژئی گوندی چونه دهف موختاری وهکی قهرهچا بو خو پارا بخازن، موختاری ژئی ههر سوز دان کو نهگهر جارهکا

موختاری بیتخانن وهکی دیار گهلهک ههز ژ گوندیت خو دکر، روزهکی چو دهف بهرپرسهکی و داخواز ژئی کر هاریکاریا گوندیتین وی بکهت، نهو بهرپرس ژئی کهسهکی دلسوز و خوش مروث و مهرد بوو و کوژمهکی مهزن یی پاره دی دا موختاری و گوتی ههره خزمهتا بیتخانن بکه. روزهکی موختاری گازی هندهک خزم وهفالتین خو کر د گوندی دا و گوتی من پاره بیتن ههی و من د قیت نهز خزمهتا ههوه بکهم کا چ پیدقیه بکهم، کهسهکی نیزیکی وی گوتی من چ ژته نهقیت بهس تو هندهک پارا بده من دا دهینیت خو بدهم و هندهک کارین دی بیتن فهر پی بقهتینم. موختار رازی بو و کوژمهکی پاره دی وی کهسی، دوو و سئ و چار کهسین دی ژئی پاره خاستن، موختاری گوت کا راوهستن ههما ههر کهسی ژ ههوه پاره بقین دی دهمی، گوندی نیشهک دفهقیر بوون و ههمیا پاره دقیان چ پی نهقیت نیشهکا ژ وی خهلکی پاره خاستن،

پښتانه کډم

میری پشین

نهدیب چهلکی
لوینه بورگ : ۲۰۱۰ . ۴ . ۴

chalki72@hotmail.com

ل باغی دل هر بشکوی
شهین تری مهه و روژی
ل داستانا نهینا من
باهوژو ناگرو دوی

لوینه بورگ : ۲۲ نیلونا ۲۰۰۸ ځ
ناواز : هه لکهوت زاهر
ستراندن : چوی فتاح (نهلوما : کریستال - تراک
۲۰۱۰ (۷
دهمان سالی دا هونرمه ندچوی فتاح نهف سترانه
کلیپکری یه

دهم و گاغان لسهر چاقان
ب خیرهای میری پشین
گهلهک میژه نیخسیرکرمه
نهوان پشین نهوان داغان
(سهریهد)

تو سه میانی د مالی دا
بهاری تو د سالی دا
چهند ساله نهزل بهندا ته
د ناخ خهون و خیالی دا

خه لاتی تو وه لاتی تو
شه کر قهندو نهباتی تو
ته جارهک دی ژبان دا من
ل من روژی هه لاتی تو

گفتنی سیناقت

پلانیسی و چهنه بریارا وا

فانسی نهز که سهکا گونسا مه
دهشزینا کوران سالج پتیکارا بهرناما هرهپ نایدوله

ههشزینا خو د رهشینیتا و خو
دسوزینتا

نوچەییڤ هونەرە

ب _ زیدان سوبحی

فاتیا ئەز کەسەکا گونە مە

هونەرمەند فاتیا راگەھاند کو گەلەگ ھەز ژ خودان کرنا پەزی دکەت و دبیریت ئەز کەسەکا گوندی مە، کچە هونەرمەندا باکوری کوردستانی دچاڤیکەفتنەکی دا راگەھاند بەروفاژی ژ وی چەندا کو خەلک من دبیت ئەز گەلەک ھەس خودان کرنا پەزی و مریشک و ھەسپان دکەم، ھەر وەسا ھەش چاندنا کشتوکالی ژی دکەم ھەر ژبەر قی چەندی دبیرتە من فاتیا گوندیە، بەلێ قی راستیی بزانی گوند خوشترە ل باژیری و ھەر دناف گوندا دان ژ کەسین مەزن وەک هونەرمەند و ھوزانقان و سیاسەتمەدار پەیدا بوینە، سەبارەت بەرنامی خو ئەوی کو ل کەنالی تەرەتە شەش پیتشکیش دکەت فاتیا گوت دی یا بەردەوام بم ل سەر بەرنامی خو ھەکە چ ئاریشە بومن چینەبن

ھەقژینا گوران سالج پتسکارا بەرنامە ھەرەب تایدولە

پەرواس حسین کچە بەژداربويا بەرنامی ھەرەب تایدول ب کوپیا خوبا ھەرەبی ھەقژینا هونەرمەندی دەنگ خوش گوران سالجە، پەرواس قوتابیا کولیرا هونەرین جوانە ل ھەولیری و نھا ژی ئیکە ژ ھەقژین سەرەکی دبەرنامی ھەرەب تایدول ئەوی کو ل شاشا کەنالی mbc دەیتە پەخشکرن کو دقێ پشکی دا ھەولیرا پایتەخت ژی پشکار بو و دناف وان دا ژی پەرواس حسین کو نھا بەرەف قوناغین باشتر ڤە چوبە دبەرنامە دا، جەپێ ئاقری پتکرنی یە پەرواسی راگەھاند بوو کو ئەو وەک پشکارەکا کوردستانی دی پشکار بیت دناف بەرنامە دا و دی سترانین کوردی ژی دبیریت ژلایەکی دیکە هونەرمەندا ئیماراتی ئەحلامی ب پەرواسی را راگەھاندیە کو ھەس دکەت گوھداریا سیدیەکا تەمام بکەت ب دەنگی وی

ھەردی سەلاج بو باب و ھنوەک ژە ویژن ستران گوتن یا ھیلایە

هونەرمەند ھەردی سەلاج راگەھاند کو دھفتیا بوری دا بوویە خودانی زاروکەکی و وەک ئەو بخو ژی دبیریت سوپاس بو خودی ئەز نھا بابی زاروکەکا جوانم و من ناقتی وی کرێه لیا کو زاروکا من کچە، و ل سالا بوری ھەردی سەلاجی ژیانا ھەقژینی دگەل کچەکا خەلکا رانیە پتک نییایە، بەلێ تانھا وینتی خو و ھەقژینا خو د راگەھاندنا دا بەلاف نەکرێه، ل بەر بەلاف نەکرنا چ ستران و کلیپ و بەرھەمان راگەھاندن کوردی وەسا بەلاف کربو کو ھەردی سەلاج ژبەر پتکینانا ژیانا ھەقژینی ستران گوتن ھیلایە لی تانوکە قی هونەرمەندی چ لیدوان دقێ باری دا نەداینە.

نەسالة نەسەرە ئاھەنگەکا خو راوگریٹ

هونەرمنەندا سوری ئیسالە نسری یی مەندەهوشیا خو راگەھاند ل دوور وی خاپاندنا ھندەک ژ کومپانیین ریک خستنا ئاھەنگان دگەل کری کو بریار بو دروژانین بوری دا چەند ئاھەنگەکان ل بەلجیکا سازکەت پیخەمەت پشەقانی کرنا زاروکین سوریا، لی پشکدار نەبوو نەو ژێ پشتی کو داخازا لیبورینی ژ جەماوەری خو کری و راگەھاند کو باوەریا وی ب وی کو مپانیی ناھیت، چونکی دبیت بخاپینن، و بریار بوو سترابیترا سوری ئیسالە ل بەلجیکا ئاھەنگەکی بو ھاریکاری کرنا زاروکین سوریا، ساز بکەت کو ئیسالە دەیتە ھژمارتن ژوان هونەرمنەندین کو پشەقانییا شورەشا سوریا، دکەت و دژی رژێما بەشار نەسەدە.

موھەندە و ھا پشکداریی و زنجیرا ھریم سولتان وا کەت

مالپەری ئەکتەری تورکی کیشانج تاتلیتوگ ناقدرا ب موھەندی بەلاڤ کریه کو دێ پشکداریی د زنجیرا تورکی ھریم سولتان دا کەت ل پشکا وی یا سیی، کو تیدا دێ ب رولی سەلیم پاشای رابیت، ھەرودەسا ھەمان مالپەری بەلاڤ کریه کو موھەندی گریبەست دگەل کومپانییا تاییەت ب دروستکرنا زنجیرەیا ھریم سولتان ڤە گریدایە، دڤی زنجیرەیی دا دێ موھەند د خەلەکا ۹۵ دا دەرکەڤیت پشتی مرنا محمد پاشای و مستەفا پاشای، و موھەندە دی بیتە قارەمانی ڤی زنجیرەیی دپشکا سیی و چاری دا و دنھا دا ژێ راھیتنان دکەت ل سەر چاوانیا بکارئینانا شیري

ههڤرويشبوونا سيكسى ل كچ و ژنان

د.ناشتى عهبدلحه كيم

ماليت خو ڤه گيترن ډاكو تووشى گوماننا بئى رهوشتى و بئى دهلنگيى نهبن، يانژى دا ئاريشهيهكا دى دمالدا زيده نهكهن و نهبنه نهگهرا ليك كهفتن و پيكدادانا دوو جوبنان. هوسا ل شوينا كچ يان ژن قوربانى بيت دئى خو بينيت تاوانبار!!! چاوا بيت ههژمارا نهو كچ و ژنيت تووشى ههڤرويشبوونا سيكسى دهن ب ئاشكرايى گهلهك كيتمتره ژ يا ڤهشارتى و نخاقتى دهن پهرداقه و نهز دكارم بيژم تهڤايا حالهتيت ههڤرويشبوونا سيكسى ل ژنان سه دجاركى پترن ژ وئى يا نه م دبنيان يان گوه لئى دبين، چنكو پرانيا حالهتان ناهينه ئاشكراكرن ژ بهر كومهكا نهگهرا ن كو يا ژ ههميان گرنگتر نهوه، وهك من بهرى نوكه ناماژه پئى داي، دئى فهپيتى و شهرمزارى بيته بههرا

وهلاتيت روزههلاتى بههرا خو يا راست و دروست ژ پويتهدانى و بهرهنگارى بوونى نهديتته ژلايى دهزگههيت راگههاندنى ڤه و لدويشچوون و ڤهكولينيت هيژا و ههژى بو نههاتينهكرن و نهگهر و چارهبيت وئى نههاتينه ئاشكراكرن. دبيت نهگهرا سهرهكى يا بئى دهنگيا دهزگههيت ميديايى دهبرارهى ڤئى دياردئى نهو بيت كو پرانيا قوربانيت وئى لال دهن و كول و كوڤانيت خو د نيڤا دلئى خو دا ڤه دشتيرن و برنيت خو بئى دهرمان دهيلن و خو دناڤ كراسئى شهرمئى دا دنخيئن ډاكو رويمهت و ئاڤروبيت وان نهچن و نهكهڤنه دناڤ كراسهكى كريتتر دا، يانژى بينه قاچك دناڤ دهڤئى خهلكئى دا، و خو نهئىخه بهر رهخنهگرتن و دههول قوتانا جفاكى دژى نهو كهسئى بوويه قوربانى!!!، چونكى گهلهك ژ خهلكئى مه ب ستهمكارى ڤه ل كچ و ژنان دنيرن و هزر دكهن ههكه رڤئى ل بهر زهلامى خوش نهكربا وئى نهو دليري نه دبوو ههڤرويشى وئى ببيت.

بازار و ماركيت و باغچه و سهيرانگه و فهرمانگه و جهپيت داوهت و ديلاان و شههيان و ناههنگان و ديسان پاس و كونج و قولاجيت دهووبهري قوتابخانهبيت كچان باشتيرن جهپيت ههڤرويشبوونا سيكسى نه ل كچ و ژنان ژلايى كور و زهلامان ڤه، نهخاسم گهنج و سنيلهيان. گهلهك ژ ڤان سنيله و گهنجان ژى خودان تومبيل و موبایل و پارهنه و ئيكي ژى ب بنكى جگارا خو ناههژميترن!!!. نهڤ ديارده ههستا كچ و ژنان ب ئيمناهيى د شكينيت و نازاديا وان تيك ددهت و نكارن ڤان رويدانا بو

مه بهست ژ ههڤرويشبوونا سيكسى ل كچ و ژنان نهو دهستدرىژى و زيدهگاشى نه نهويت دهينه ناراستهئى ئيكي كرڤى ژلايى زهلامهكى ڤه ژبو مههمهكا سيكسى... يان نهز دكارم ڤئى دياردئى ب رهنگهكى دى بدهمه نياسين و بيژم: ههر مايتيكرنهك و خو دناڤ قوتانهكا زهلامهك ل كچهكى يان ژنهكى بكهت ب رڤكا هندهك گوتنان ((كو دبيت دكرپت و بئى رهوشت بن، يانژى دجوان و نازك بن، بهلئى رامانا وان يا سيكسى بيت))، يان ب رڤكا هندهك دهنگان ((وهك فيتكان))، يان هندهك هيما و ئيشارهتان ((وهك چاڤكرنئى و چاڤ چهراندا زهلامى دناڤ لهشئى ژنئى دا)) يان ب دهستكرنا هندهك پارچهبيت ههستيار ژلهشئى وئى. نهڤه ههمى ب نياز ب دهستخوڤه ئينانا لهشئى وئى بئى كو ژنئى دل تئى ههبيت يان هزر تيدا كريت.

كچ و ژن ل ههمى وهلاتيت جيپهاني تووشى ڤان زيدهگاشيان دهن ههچهنده رڤهيا وئى يا جودايه ژ وهلاتهكى بو ئيكي دى و ل جههكى بو ئيكي.

ههڤرويشبوونا سيكسى ل كچ و ژنان دهيتته ههژمارتن وهك توندى و تيژهيهكى دژى وان و پئى ليكرنهك ل نازاديا وان و خوارنا مافهكى وان كو دبيت هندهك جاران بگههيتته رادهيى كريتكرن و كريبارا سيكسى يا ب خورتى ((اغتصاب)).

ههچهنده ههڤرويشبوونا سيكسى ل كچ و ژنان ئيكه ژ دياردهبيت بهرهلاڤيت جيپهانا نهڤرو، بهلئى ل

وئ کەسێ یا هەوارا خو ب گەهینیته کەس و کاریت خو و چیروکا خو بکەتە لسهەر بەرکێ.

دقیت خالەکا گرنگ ژبیرا خو نەبەین و بزانی هەندەک جارەن رەفتارا ژنێ یا شاش و لەنگ رێ لبهەر زەلامی خوش دکەت هەفرۆشی وئ ببیت ژلایێ سیکسی قە، چاوا؟ دەمێ کچەک یان ژنەکا رند و قەشەنک و لەشجوان د نیقا بازاری دا دچیت و هەمی پیکهاتیت لەشی وئ دیار دبن وەک هەیفقا چارە شەقی ل ئەسمانەکی ساهی و یا سوراف و سپیاف کری هەلبەت دئ بیته نیچیرەکا خوش بو چاقیت گەنجیت بی کار و بی ژنیت نیقا بازاری، دقیت ژن بزانی کو تازادی و مافی وئ نە د راپیچا سەیر و بالکیش دا نە. هەلبەت هەکو کچەک یان ژنەک ب کارووکەک نەگونجایی دگەل رەوشت و تیتالیت مە کوردان دئ خو ب دەستیت خو کەتە ئارمانجا گەنجان کو ئەو گەنج ژێ یێ دناف برس

و تێهتیت سیکسی دا رابوین و دویر نینه گەنجەک بەرهنگاری ئیکێ ژ وان ببیت و تووشی هەفرۆشیا سیکسی ببیت. ئەم کورد یێ دناف وەلاتەکی ئیسلامی و روژەلاتی دا دژین و تەپەسەریا سیکسی ئیکە ژ مەزنتین ئاریشەبیت مە، لەوما پرانی گەنجیت مە برسیت لەشی مێ نە و دخوازان چاقیت خو ب وی لەشی ب چەربن و خو ژ وی لەشی نیتیک بکەن و حەزا خو ژێ تیر بکەن و نەدویره ئەو قولکانا دناف لەشی وی دا خەونی ب پەقیت و ناگری وی خو ل لەشی کچێ یان ژنێ بدەت و بسوژیت.

ئیک ژ ریکیت نوی و بەرەلاقیت هەفرۆشبوونا سیکسی یا کچ و ژنان دناف مەدا موبایل و بلوتوسن. گەلەک جارەن موبایل ب رەنگەکی دویر ژ سنج و رەوشتان یا هاتیە ب کارئینان بو تیکدانا تازادی و ئارامیا کەسەکی، چ ئەو کەسێ هەفرۆشی لایێ دی دبیت نیر بیت یانژی مێ ببیت، چونکی دقیت بزانی نە بەس زەلام هەفرۆشی ژنان دبن بەلکو بەروفاژی دبیت ژن هەفرۆشی زەلامی ببیت و هەر کەسەکی ژ مە چەند رویدانیت ژقی رەنگی بەیستینە. خوزی ژێ بابەت ل توخیبێ هەفرۆشبوونا ب پەیف و گوتان راوەستیابا، نەخیر هەندەک جارەن یێ گەهشتیه رادەیی بەلافرنا وینەبیت پەیهوندیی و وەشاندا پارچەبیت قیدیویی بیت دویر ژ رەوشتان ژبو کریتکرن و ئافرووی برن و فەیتکرن و شەرمزارکنا کچەکی یان ژنەکی. دئ بینی گەنجەک ب شانازی قە یێ ب دەنگ و رەنگان فلمی پەیهوندیا خو دگەل ئیکێ لسهەر هەقال و هوگر و هەفکار و نیاسیت خو بەلاف دکەت و هەقالا خو یا کریارا سیکسی روی رەش دکەت بی کو بزانی ئەنجامیت کریتیت قی رەفتاری چە و بی کو بزانی ئەو کەس ژێ هەفپشکی

قی بی رویمەتیی یە. دئ زفرم و بیژم جفاکی مە هەمی گاڤا ژنێ گونوبار و شەرمزار دکەت و زەلام ل پرانی جارەن زرپ و زوها ژناف گیلەشوکی دەردکەفیت وەک موبی ژناف هەفرۆیری گرتی!!!. هەلبەت دقیت زەلام فیڕ ببیت کو زەلامینی نە ئەو کچەکی یان ژنەکی ب خاپینیت و فیانەکا بەروخت ژبو حەز و مەرهەمیت خو نیشا بدەت و ب هەجەتا سلکی خو بگەهینیته کوتلکی و هەردەمێ وئ بەرسقا حەزەکا وی نەدا و خو ب دەستقە بەرنەدا دئ گەنج ژ هەلوبل و مەلولان خەبەر دەت و هەر تشتی کەتە لسهەر بەرکێ!!!.

ب راستی کارەکی ئیکجار ب رەنج و زەحمەتە ل دەمەکی کو سەدان کەنالیت ساتیالیتی وینەبیت رويس و چپلاق و بی رەوشتیت ژنان ب شەف و روژ بەلاف کەت و زنجیریت دوبلاچکری لاییت بی توره رەواج کەت و ل هەمان دەم مە نیاز هەبیت وانەبیت گریدایی ب سنج و توره و رەوشتان قە پیشکیشی خەلکی خو بکەین. راستە ئەم جفاکەکی ژخو شەرمین و خودان رەوشتەکی پاقر و بزۆنین بەلی مە گوھیت خو بیت ب خو داداین و مە نەفیت دەربارە ی ئاریشەیهکا وەک هەفرۆشبوونا سیکسی ل ژنان ب ئاخقین. بی دەنگیا جفاکی مە لسهەر قی ئاریشی قەبارەیی وئ مەزنتر دکەت و ئەنجامیت وئ کریتر دەهیلیت و وە دکەت ژنا ب رەوشت و ژخو شەرم دویر کەفیت ژ گەلەک بزاقیت پیدقی بو پیشقەچوون و وەرارا مللەتی داکو تووشی کارەکی بی رویمەت نەبیت. هوسا دئ جفاکی مە یێ شەلەولە و خاف و خرچ بیت چنکو ئەو جفاکی پیکهاتی ژ ٦٠٪ ژ میان و یێ بی زەقەر و بی قەژەن جفاکەکی ساخلم نابیت هەکەر ئەرد ب ئەسمانی بکەفیت!!!.

باوه‌ربکه یان باوه‌ر نه‌که...!؟

نه‌نجامی یاریه‌کا ته‌پایی (١٤٩ - ٠) دو‌ماهیك هات

د خولا مه‌دغشقه‌ر یا ته‌پایی دا یانا ئادیمما قاره‌مانا وی خولی ب ١٤٩ گولا بی به‌رامبه‌ر ژ یانا ئولومپیک لمیرنی بره‌وو و نه‌و نه‌نجام ژ بی فه‌رمی هاتبوو راگه‌هاندن.

دبیت هه‌رده‌می به‌حس ل سه‌ر مه‌زنترین نه‌نجامین یاریین ته‌پایی بکه‌ین ئوتوماتیکی نه‌نجامی یاریه‌کێ ده‌یته‌ هه‌را مروقی کو تیدا هه‌لبژارتیی ئوسترالیا دچارچوخی قاتارتنیته‌ موندیالا ٢٠٠٢ ئ ل ژاپون و کوریا ژیری ب نه‌نجامی

٣١ - ژ هه‌لبژارتیی نه‌میریکان ساماوی بره‌وو، کو نه‌قه‌ ژ ی ئیک ژ مه‌زنترین نه‌نجامین یاریین ته‌پایی یه‌، به‌لی ب راستی نه‌گه‌ر نه‌م لاپه‌رتین دیروکا ته‌پایی فه‌که‌ین دی بینین کو به‌ری هنگی چه‌ندین نه‌نجامین دی یین هوسا یین سه‌یر ییت رویدان، وه‌کی وی یاریی نه‌وا دچارچوخی کاسا سکوتله‌ندا دا هاتیه‌ رویدان کو تیدا یانا ئاربروس شیا ب ٣٦ - ژ یانا ئیکورد بیه‌ت، یان ژ یاریه‌کا دی ژ خولا نه‌مسا کو ب نه‌نجامی ٤٣ - دو‌ماهیك هاتبوو، به‌لی نه‌ف نه‌نجامه‌ هه‌می گه‌له‌ک ئاسایینه‌ نه‌گه‌ر نه‌م سه‌حکه‌ینه‌ نه‌نجامی یاریه‌کا خولا مه‌دغشقه‌ر یا ته‌پایی

کو دناقبه‌را هه‌ردوو یانین ئادیمما و ئولومپیک لمیرنی، کو تیدا یانا ئادیمما ب ١٤٩ گولا بی به‌رامبه‌ر یاری بره‌وو، ئانکو یاریکه‌ریت یانا ئادیمما د هه‌ر ٣٦ چرکادا گوله‌ک تومار دکر، نه‌ف چه‌نده‌ ژ نه‌نجامی وی چه‌ندی هاته‌ رویدان کو یاریکه‌رتین یانا ئولومپیک لمیرنی گه‌له‌ک توره‌بوون ژ بریاره‌کا دادقانی و نه‌وان ژ بریاردا کو هه‌تا یاری ب دو‌ماهیك به‌یت به‌رده‌وام گولا ل سه‌ر خو تومار بکه‌ن و ب درێژاهیا ٩٠ ده‌قیقین یاریی ته‌په‌ دبه‌ر سه‌نته‌ری یاریگه‌هی و دسه‌نته‌ری را لیددا گولی و جاره‌کا دی زفرانده‌فه‌ بو سه‌نته‌ری و هه‌ر هوسا تاکو ده‌می یاریی یی دروستاهی ب

دوماهیك هاتی.

پلاتینی د چند بریارا دا

هر ژ دهمی گهشتنا وی بوو سهر کورسیکا دهسته لاتا ئیکه تیا ته پاپی یا نهوروی یوتفا یاریکهری بهری یی هلبژارتیی فرهنسا میشیل پلاتینی دناف مهیدانا وهرزشی دا ب جوره کی وهسا دهیته نیاسین نم دکارین ب شوره شگیر ناف بکهین نهغه ژی بوو وی چندی دزقریت کو د ماوی دهسته لاتا خودا چندین بریاریت کاریگر و جهی خودا دهرتخستینه کو بووینه نهگره یی هندی ته پاپی ل کیشوهری نهورویا بهرهف پیشقه بچیت و ههروهسا ته پاپی ل کیشوهری نهورویا بکه ته خودانی پترین ریژا بینهران ل سهر ناستی جیهانی ههمیی.

دوماهیك بریارا میشیل پلاتینی نهو بو پیشنیار کر بو کو نهجامدانا قاره مانیا کاسا نه تهوین نهورویا یورو ۲۰۲۰، ل ۱۲ تا ۱۳ پایتهختین وولاتین نهورویا بهیته نهجام دان ل جها ل وولاته کی یان ل دوو وولاتان بهیته نهجامدان.

گهشتنا کاپتی هلبژارتیی فرهنسا بو سهر تهختی دهسته لاتا ته پاپی یا نهوروی تشته کی بالکیش بوو، چونکه د وی دهمی دا، نانکو ل سالا ۱۹۸۴ نهو وهک یاریکهر گهشت بو بلندترین ناستی وهرزشی ل سهرانسهری کیشوهری نهورویا.

هر ژ دهستپیکا گهشتنا وی بو وی پوستی نهوی دهست ب هندهک بریارا کر، بو نمونه بریارا وی بو ئیکا هند کری کو یانین قشارتی و نه دیار ل کیشوهری نهورویا دهلیقه بو خوش بییت کو پشکداریی د قاره مانیین مهزن دا بکهن کو بهری هینگی نهو پشکداریکرنه یا تایبهت بو بو یانین نه رستوکراتیا.

هر نهو بو کو یانین مهزن و بناف

و دهنگ نهچار کرین کو ریکوردیت نابووری ب ریک و پیکی ب پارین ژبو هندی کو وهکه قیهک دروست بییت دناقبه را دا هاتی و خهرجیادا و ههروهسا بو کیم کرنا نهگره یی گهنده لیی، دیسان هر پلاتینی بو بریارای ژمارا وولاتین پشکدار د قاره مانیا یورو دا ژ (۱۶) هلبژارتیا بو (۲۴) هلبژارتیا بهیته زیده کرن هر چنده بو جهی نهرازیوونی ل دهف گلهک نه دامین ئیکه تیا نهوروی سهارهت هندی کو دئ بیته جهی گلهک هلبژارتیین لاواز، بهلی پلاتینی یی رژد بوو ل سهر قی بریار.

وهکی ل دهستپیکی مه گوتی گرنگترین و سهیرترین پیشنیارا پلاتینی نهو بوو کو گوتی: بلا قاره مانیا یورو ۲۰۲۰ ل ۱۲ تا ۱۳ پایتهختین نهورویا بهیته نهجامدان ، هر چنده نهف پیشنیاره بو جهی

حهیبهت بوونی ل دهف ههمی پشته فان و بهرپرستین ته پاپی نه ب تهنی ل کیشوهری نهورویا بهلکو ل ههمی جیهانی ژی، بهلی ب راستی نهگره مروف ب کوراتی هزارا خو تیدا بکهت دئ بینیت کو چندین لایین باش ل پشت قی بوچوونا پلاتینی دا ههنه، بو نمونه: یورویا ۲۰۲۰ سالیادا ۶۰ سالیا نهجامدانا ئیکه مین قاره مانیا یورو نهورویا بو ژبه ر هندی نهجامدانا قاره مانیا یورو ل گلهک پایتهختین کیشوهری نهورویا دئ بیته ریکخوشکهرهک کو ههمی نهورویا ناهنگا ب گیرن.

بو زانین د دوماهیك کومبونو یوتفایی دا پلاتینی دناختنهکا خو دا دوپات ل سهر وی یه کی کر کو نهف پیشنیاره تنی هزاره که و دئ کار ل سهرکه م تا کول مهها ۱۲ یا نهف سالا پاش دئ بریار ل سهر دهم.

خهسی و بویک

بژیان نیرومی

و نه خوشییت وی دبیت ، څیجا نهف کوره
دئ که څیته دناڅبهینا نال و بزمارادا و بتنی
قههر و نه خوشی بو دمینن. و دئ هیڅیا
خازیت بهس ژڅی بهلایئ قورتال ببیت خو
بچ رنگ بیت دئ نه چار بیت و ههمی
دهما ژمال دهرکه څیت و قهستا جهیت بتنی
کهت دا پیچه کئ نارام ببیت.

لهوما بلا دایک بزانیته نهو کورئ
هند لبر دلئ وئ یئ خوشتقی بتنی یا
خهما بو زیده دکهت و جدی نه ، و ژن ژئ
بهه مان شیوه .

څیجا بلا ههرئیک ژلایئ خوقه
رهفتاریت خو بگوهریت و ژنه څرو پیڅه بلا
بویک بزانیته خهسیا وئ لجهت دایکا
وئ یه و ریزه کا زیده و یا تایهت لی
بگریته ، و خهسی ژئ بزانیته نهو بویکا
دهیته دمالا و یڅه وده کی کچا وئ یه و
دلوقانیئ پی بهت بقی رنگی دئ ژیان
وان ژ نه خوشییت بهردهوام بهره څو
کهیف و څیانئ څهچیت و کور ژئ دئ ههر
حهزکته لدهف هه څرین و دایکا خو بیت
و پرانیا دهمی خو دئ دگهل خوشییت وان
ببورنیته دمالیڅه.

کورئ خو بدهته ره څه کئ دی و ژمروڅیت
ژنی دویر بئیخیت.

بقی رنگئ مه گوتی زور کهر ب یا
دلئ خهسی و بویکئ دا هه یئ څیجا دئ
لبهرئیک دوو راوهستن و هیجهت لئیک
گرن، و یئ دبیته قوربانئ ژئ بتنی کوره
چونکی بزانیته پستا کیش وان بگریته
و یاکئ نهگریته. دایک نهوه یا مروڅی
دئینیته سهر دونیایئ و بچ رنگئ هه بیت
مهزن دکهت و دکهته گنج و ههتا دکهته
خودان هه څرین، یا لسهر کورئ پیدڅیه
پستا دایکا خو بگریته و نه بیژنیته تو یا
خهله تی، و هه څرین نهوه یا ههمی ههست
و سوزیت خو ددهته وی کورئ و ژدنیا یه کا
مروڅان وی دهلبزیریت و دکهته خودانئ
دلئ خو و کس و کاریت خو ههمیا
دهیلیت و ژیان دگهل څی کورئ بخو
دهلبزیریت و دبیته دایکا زاروکیت وی و
ماله کئ بو ناڅا دکهت و بهشدارئ خوشی

ههر ژکه څندا و ههتا نوکه گهلهک
جاران مه یا گوهلپبوی کو خهسی و
بویک پیکناکهن و نهشین ژیان خو پیکڅه
ببورینن و گهلهک جارا نهف پیکنه کونه ژئ
دگه هیته راده یئ شهرکرن و ژیک سلبوونئ
و ههتا لدهف کس و کاریت ټیک و دوو
ژئ دئ بهحسئ په یوه ندیا خو یا خراب
کهن و هندک جارا ژئ دگه هیته راده یئ
ژیکڅه بوونئ. بدیتنا من کس نه شیت
ټیک ژ وان خهسی یان بویکئ گونه هبار
بکته و بیژیت خه تاییت وینه، چونکی
ژنه نجامئ تینه گه هشتنا ههردووانه ، نانکو
ههردوو گونه هبارن.

بو نمونه دئ بیژین کیم کور یین
ههین کو ههز ژ دایکیت خونه کهن و
گوهداریا وان نه کهن لڅیره نه گهر کور بو
خودان هه څرین ههردئ لسهر وئ رهفتاری
بیت و زور گرنگی ب ناخفتنا دایکا خو
دهت و چ شولئ دایکا وی گوتئ ټیکسهر
بهلئ یه و دئ وی کاری نه نجام دهت. نه څه
دئ بیته هوکارئ هندئ کو کهر بیت بویکئ
ل خهسیا وئ څه بین و دئ بیژیت هه څرینئ
من زورئ بگوهرئ دایکا خویه و چ گرنگی
ب ناخفتنیته من نادهت ، بتنی گوهداریا
دایکا خو دکهت څیجا دئ کهر بیت خو ژ
خهسیا خو څه کته و وه کی دوزمنه کی بهرئ
خو دهتنئ و روژ بو روژ دئ نهف کهر به
دلئ ویدا مهزنتر لی هیت.

ژ ره څه کئ دیڅه نه گهر هات و زهلام
زورئ بگوهرئ هه څرینا خو بیت چ گوتن
و بریاریت وئ پشت گوڅه نه هافیزیت
و بتایهت نه گهر زور هه څرینا خو بهته
مالبابا وئ ، لڅیره دئ خهسی کهر بیت
خو ژ بویکئ څه کته و وه کی دوزمنه ک
و کسه کا کو کورئ وئ ژوئ دویر دکهت
بهرئ خو دهتنئ ، و دئ هه ولدهت کو بهرئ

بوچی کچ دبنه قوربانی تیتالیټ جفاکی

زنار توفی:

ټیک ژ داب و نهریتین نهرین دناټ جفاکی مهدا نهوه کو ده می نهټینی دناټهرا دوو کور و کچاندا پهیدا دبیت و گلهک جارن نهو داب و نهریته بووینه ناستهنگ دریکا واندا و ژبهر ټی چهندي بووینه نهگري بدوماهی ټینانا نهټینا وان و یان ب چهندين شيوهټین مهترسیدار نهټ نهټینه بدوماهی هاتیه. نهټ چهنده دزقریت بو نههشياری و نهخوهدی بریاریا گهنجان ژ هردوو رهگهزان دخیزانټیدا. یان ژي زالبوونا خیزانټی لسهر وان.

روژنامهټان چیمان کانیکي دبیتیت: تانوک هندهک خیزان رټگرن ل ههمبهر کچ و کوران، نهټ چهنده دیار دبیت

دیارده ژ لایټی مالا کچی ټه روو ددهت. هیشتا گوت: ههمی جارن ههلبرټارټنا کچ و کوران یا دروسته، لی هندهک جارن کچ و کور ژي بدروستی نا ههلبرټرن و نهټه دبیته نهگري وی چهندي کو زور جارن مال مایټیکرنی تیدا بکن. ټی خالی پهيوهندي ب نازادیا وانټه ههیه و پیدټیه دیاسایا بارټی کسایهټیدا بیر ل وی چهندي ژي هاتبا کرن کا چاوا ههلبرټارټن دي بدروستی بیت و بدلټی هردوو ټالیانه؟

چیمان خانټی زیدهتر خوباکر: ژ لایهکی دټه تانوک هوزایهټی مایه دناټ مهدا و جیلهکی خسیم یی دهرکهټی، چونکی پهروهردیا وان نهیا دروسته و نهټهژي دبیته نهگري کو کارتیکرنا خیزانټی لسهر تاکی یا زال بیت، تانوک ژي کسایهټیا

زانکو نه شیاینه وهکو پیدټی کسایهټیا گهنجی مه ناټا بکن و کو نهو بخو بریارا خو بدن و نهکهټنه بن کارتیکرنا کسهکی ژخو مهزنتر ټه یان خیزانټی، نهټ چهنده بو کسایهټی و شیوازی دانوساندي دزقریت و کو نهټ چهنده کیم ل کوردستانټی ههیه.

نهحمده بالایی نټیسرهکه دبیتیت: دناټ ههمی جفاکاندا هن دیاردین باش و شاش ههنه، نهگري مروټی ب ناقل خوهدی هزر و رامانین پټشکهټی بیت دکاریت تشټی چاک و پاک ژ تهټ چاند و کولتوران ههلبرټریت و رټکا ژبانټی پی ټهوژټریت، بهر ب جیها نا مودټرنیزمی ټه بچیت، ههمان کار و رهټارټن زبان بهخش و نهگونجایی ل پاش خو بهټیلت و گوت: نهو دیاردین پټش سهدان

چیمان کانیکي

ساله دناټ کولتورټی مهدا جهگرتین دگهل رهوشا نیرو ناگونجن و ناهینه وهرگرن. ژبهریټشکهټن و پټشقهټیچوونا ناقل و زانستی و تهکنهټوجیایی، ژبهر ټیکهټبوونا جفاکین جودا، پټشقهټرنا رهوشا نابوری و جفاکی و سیاسی و

هجهی بینسکی

نهندامی خیزانا کورد ههست ب نازادیا کسای دناخی خودا ناکهټ، هندهک کس ههنه چهنه زاروک ژي ههنه تانوک برا یان باب توندوتیټی دگهل بکاردينن. ناټبرټی هیشتا دبیتیت: لهورا ههمی دهما خیزان یا نازاد نینه و زوری لی دهټه کرن، ژ لایهکی دټه پهروهردی و

نهحمده بالایی

کو هندهک ژ خیزانا رټکی ل کچین خو دگرن ل ههمبهر وان کسای وان دټیت، بتایهټی دټان سالین دوماهیټی دا ههلبرټارټن یا کهټیه ددهستی کور و کچاندا، لی ژبهر نهگري نابوری و جفاکی و ټاینی و هوزی زور جارن خیزان دبیته رټگر و زیدهتر ژي نهټ

دېلوماسی... .

ناقمهاتی گوت: جفاکا کوردان ژي
 مینا جفاکین جیهانی گهلهک دیاردین
 نیگه تیغ بخوفه گرتینه و تانوکه ژي
 خه لکی مه پیگیری پی دکهن و لسهر
 وی که فنه شوی پی دمه شن. خه لکی مه
 وان خالین لاوز و خه مناک بخوه می رانی
 و قاره مان دزانن، هزر ناکهن کو پی ل
 هه می رینما و پره نسپی پی جفاکی ددانن
 و وژدانا خو دپه رچقینن. ژبه ر باندورا
 ناقلی عه شائیری و جفاکه کی کلاسیک.
 نهو خالین باندوره ک مه زن لسهر دهرونی
 مروقی دکهن و هه ست و وژدانا مروقی
 بریندار دکهن، وه ک وه رگرتنا نه ختی
 ژلای پی که س و کارین کچی فه، ب
 رومه تا کچی دله یزن و کرین و فروتنان
 ب قه ده را وی دکهن و که سایه تیا وی
 دپه رچقینن، هیشتا خوبا کر: ده ما
 که سه ک تاوانه کی ب ده ستین خو نه نجام
 بده ت کچ دبیته قوریانیا وان شاشیان،
 کچی به ر خوبن بده نه که سه ک پیر و کال،
 کو هه تا مرنی ژبانه ک سه خت و دژوار
 ببه ته سه ر و خوبکا تاوانین که سه ک
 دی بده ت. وه رگرتنا نه خت و قه له نین
 ژن و کچان خاله کا ره شه و سیمایه کی
 کریتنه دناقا جفاکی مه دا. بالایی نه وژی
 ناشکرا کر کو دیاردا هه ره پاشکه فتی و
 نه رینی نه وه ده ما مایی خو د که سایه تی
 و کارو بارین ئیکدو دکهن و دبه نه سه ده ما
 کاره سات و بویه رین دلته زین، له ورا ل
 ده می دوو دل دبه نه ئیک و ژدل و جان
 هه ز ژ هه قدو دکهن، کو هیلینه ک زین
 ناقا بکه ن و خیزانه ک ب روومه ت دناقا
 جفاکیدا پی ک بینن، ژ نشکه کیشه دی
 بیني که سه ک ژ که س و کارین وان، یان
 که سه ک بیانی ئیکسه ر دی بیته سه ده ما
 هه لوه شاندا هیقی و ئومیدین وان کچ
 و کوران. دی ب روله کی خراب رابن
 دناقه برا واندا و دی هزار به هانه یا و
 کارین بی رامن د دهره قا واندا بیژن و
 بتنی کو ب مرزا دل پی خو خوش نه بن و
 نه گه هه نه ئیک. لدوماهی پی گوت: گه له ک
 جارن نهو مای تی کرن بووینه سه ده ما خو

کوشتن و سوتنا کور و کچان، یانژی
 بووینه کول و که سه ر تا مرنی ئیک دو
 ژبیر ناکهن، نه گه ر چند ژن و می رکرانه
 هه ر دل پی وان دمینیته دگه ل ئیکدو.

حاجی بیسکی شاره زایه کی جفاکیه
 دیار دکه ت: تانوکه کار تی کرنا هنده ک
 داب و نه ریتین جفاکی مایه نه لسهر
 پی ک ئینانا خیزانی، بتایه تی ده می
 مالا کچی دبه نه ریگر کو کچا خو نه ده نه
 که سه کی بیانی، ب به انه یا وی چند پی
 کو کور ژ هوزا وان نینه، یان بو پسما می
 یان بو مروقه کی خو هیلایه، یان باری
 کوری پی نابوری نه پی باشه، نه فینیا
 وی ددلی ویدا کوشتی و گوت: فی
 کلتوری هه ر ژ که فندا کار تی کرنا خو
 یا خراب هه بوویه، راگه هاندا شاش و
 نه ره وا و خه له ت بکار ئینانا موبایلی و
 تشتین پیشکه فتی هو کاره کن کو نه ف
 دیارده مایه دناقا جفاکی مه دا، هیشتا
 خوبا کر: هنده ک تشتین نوو کار تی کرنا کا
 خراب هه یه، هه روه سا تیکه لیا زیده
 دناقه برا کور و کچاندا و هه ز ژیکرنا
 بورینا ده می و په یوه ندین نه فینی بین
 بی سنور دناقه برا کور و کچاندا و بووینه
 نه گه ری هند پی کو نا پی وان پی بشکیت
 و مالا کچی زانیه و بووینه ریگر کو
 کچا خو نه ده نه وی کوری پی وی دقیت.
 شاره زایی جفاکی نه وژی دازانین: بو دانا
 شوی پی دقیه بوچوونا کچی ژ بیته
 وه رگرتن، ژبه رکو نه وژی خودان بریاره و
 دقیت مال ریگر نه بیت، لی نه گه ر بابه کی
 تیگه هشتنا وی یا دینی و جفاکی و
 هوزی یا کیم بیت، ل وی ده می دی بیته
 کاره سات و دی ناسته نگ په یدان کو
 کور و کچین نه فیندار نه گه هه نه ئیک.

حاجی بیسکی لدوماهی پی گوت:
 کومه لگه هی مه کومه لگه هه کی هوزیه،
 نابیت بابه ک لسهر شه نگیستی هوزی کچا
 خو نه ده ته کوره کی ژ هوزا دیتر، نابیت
 دایک و باب بینه نه گه ری هند پی کو ژیا نا
 کچا خو بیخه د دوزه خیدا و بی دل پی
 وی بده نه شوی، دقیت کچ بده ستی خو
 پاشه روژا ژیا نا خو دیار بکه ت.

هه‌ژینا خو د ره‌ئینیت و خو دسوزیت

جیلان به‌رواری

گه‌له‌ک جاران ل ښی سهرده‌می مه ناگه‌ه ژ خو سوتنی دبیته کو نه‌غه ژی به‌هرا پتر ل جه‌م ره‌گه‌زی می رویده‌ت، لی به‌لی هیدی هیدی نه‌ف نیشه یا دبیته یا جفاکی هه‌می و نوکه گه‌له‌ک ژ ره‌گه‌زی نیر ژی په‌نایی دبه‌نه به‌ر ښی ریکتی بو دهرباژ بوون ژ ژینانی.

گه‌ر بیته باس ژ ښی سهره‌تیا خو بکه‌ین کو د ناڅا نیک ژ کومه‌لگه‌هین گرتدای پاریزگه‌ها دهوکی رویدای دی بینین کو قوربانی دانا ښی جارن کچه‌کا کیم ژیه، ژیان کچه‌کا گه‌له‌کا جوان بون و هیشت د ژیی ۱۸ سالیی دا بوو و هزرا وی به‌س خواندن بوو دا کو د پاشه‌روژن دا بیته خودان باوه‌رنامه، لی هه‌ر د نیڅا ریکدا و هیشت ژیی ۱۸ سالیی تمام نه‌کری نه‌ف خه‌یالا وی د جه‌دا دمینیته و ژینا هه‌ژینیی د گه‌ل که‌سه‌کی دا پیک دئینیت.

لی چ ژین و چاوا وبوچی؟ ژینا کیم ته‌من و بی سهره‌تیا مل دا به‌ر قه‌ده‌ری و ل سهر رسقی نه‌ دیتی رازی دبیت و دکه‌فیته د ناڅا ښی هیلینی دا! پستی پیک ئینا ژینا هه‌ژینیی ژ نوڅه بو ښی کچا کیم ژیی دیار دبیت کو هه‌ژینیی وی بی توشی نه‌خوشیپن دهررونی بووی و مالباتا ښی کوری ژی نه‌یین هاریکار بوون دگه‌ل کوری خودا، روژده‌کی ژ روژان شه‌ره ده‌غه‌کی بچوبک دناڅبه‌را (کاوه) و هه‌ژینا وی دا رویده‌ت و گه‌فان ژ هه‌ژینا خو دکه‌ت کو پیکه‌ه به‌ره‌ف جه‌ه‌کی نه‌دیار و څه‌په‌نی به‌ره‌ف به‌س ژ به‌ر نه‌خوشیا کوری مالباتا وی که‌ف ژ ژینانی کرن کو دگه‌ل کوری وان نه‌ره‌فیت نه‌گه‌ر دی بو برایی ژینانی نه‌خوش که‌ن، لی هه‌ر هه‌ژینیی ژینانی

رابوو ب ره‌فاندنا خیزانا خو و هندی کو مالباتا وان لی دگه‌ریا که‌سی چ ژ فان نه‌دزانی و ژ باژیری دیرکه‌فتبوون لی ب نه‌گه‌ری رویدانه‌کا هاتن و چوونی و پستی بووینا شه‌غه‌کی ل سهر و رویدانی څه ژ لایی پولیسن څه ده‌ینه دیتن و پاشان ده‌ینه راده‌ست کرن بو مالا وان، و پستی ښی بویره‌ری ده‌م بو ده‌می ئیشین ژینانی زیده‌تر لی دهاتن و هه‌ر روژ دهاته قوتان و زیندانکرن و گه‌له‌ک جاران ژی زه‌لامی وی دخواست بکوژیت.

گه‌ر کو مالباتا کاوه نه‌یا هاریکار بوو گه‌ل وی دا و ژ به‌ر نه‌خوشیپن وی بین دهررونی هه‌ر روژ ره‌وشا وی نه‌خوشر لی دهات و بو جارده‌کا دیتر ژی ژ لایی باب و برایی کاوه څه سڅکاتیب وی ده‌یته کرن و شه‌ره ده‌غه‌ک ژی دناڅبه‌را وان دا رویده‌ت و نه‌غه ژی دبیته نه‌گه‌ر تی: چووناره‌وشا وی و ښی جارن کاوه

بزاڅا خو کوشتنی دده‌ت و ناگری ل لاشی خو دده‌ت و بو ده‌می ساه‌کی دمینیته د ناڅا ښی نه‌خوشیپن و هه‌ر دوو پیت وی ژ کاری دکه‌فن و ژنه‌چاری ژیان هه‌ر دوو زاروکیڼ خو ب خودان دکه‌ت و به‌رده‌وام کاری دکه‌ت لی هه‌ر نه‌ف ماله ناراه‌ستن و بی به‌ختیان ژی ب دویف ژینانی څه دئین و ژ نه‌چاری ژیان به‌ره‌ف مالا بابی ده‌یت و دخواست ژ زه‌لامی خو جودابیت لی ژ به‌ر زاروکیڼ خو ژ بریارا خو لیڅه دبیت هه‌ر چهنده جووو دادگه‌هی ژی و جارده‌کا دیتر دچیته د ناڅا وی ژینا پری ترس و تا نوکه ژی نه‌ف کچا هه‌نی یا دناڅا وان ئیش و نه‌خوشیان دا دژیت.

تییینی: هه‌ر دوو ناڅین ل سهر مه ناماژه پیدای د ناشوینه لی چیروک یا راسته و دناڅا جفاکی مه دا یا رویدای.

شهری تو دزانی

• نه‌که‌دیان نیکه‌م نیمپراتوریه‌ت د
جیهانی دا پیکینیا به کو د بنیاتدا
ملله‌تی سامینه.

• ملله‌تی هندی زیده‌تر ژ هه‌موو گه‌لین
جیهانی گرنگیی دده‌نه جلکین خو یین نه‌ته‌وی.

• گه‌لی مه ل قامشلو ل ریکه‌فتی ۲۰۰۴/۳/۱۲
سه‌ره‌لدان ل دژی رژنما به‌عسا سوری کریه.

ژینگه پاریزی

زاروکین خوشتی نهم د خازین
قی جاری بو ههوهیین هیژا
بدهینه دیارکرن کانی چهندا فهره
کو نهم ژینگهها خوب پاریزین و
گرنگیی پی بدهین.

زاروکین خوشتی دا کو نهم دویر
بین ژ همر نهخوشیهکی دقتیت
دهست پیکی نهم بیینه خودان
ژینگهها پاکژ و پاشان دقتیت
نهم خوب باشی پاکژ بکهین و
نیکا دیتر ژ خالین گرنگ نهوه کو
ژینگهها پاکژ جوانیا کوردستانی
دیار دکت و دبیتته نهگهری
پهیداکرنا گوزاری ل وهلاتی
مه و هوین ژی دشین د ناقا
ژینگهها پاکژ دا زندهتر بگههنه
کهیف خوشیی و شادیی.

فیربه زمانئ ئینگیزی

شهمهندهفر	Train
فروکه	Aircraft
نهخوشخانه	Hospital
پهرتوکخانه	Library
گوشت	Meat
شوفیر	Driver
زارقهکمر	Actor
نهندازیار	Engineer
هوزانتان	Poet

ناقین کوردی بو کور و کچین خوشکوک و جوان کو نهقرو زاروکن و سوبههی پاشهروژا فی گه لینه:.

ناقین کوردی بو کچا	ناقین کوردی بو کورا
- ناران	نافران
- ناژنا	نارین
- بینا	بزان
- دلا	بیژدن
- دارین	نهرهز

ب ته قری ۲۲ سالان چیاہ کی دبریت

ب/کوفان نہ حمہ د

و ب فرہیا ۹ میتران و ب بلندی ۷ میتران و ب قی چندی ریکا گوندی بو ۷ کیلو میتر کو بہری ہنگی ۷۰ کیلو میتر بوون و پشتی ہنگی ہمہمی زاروکیت گوندی چونہ خاندنگہمی و ترومیٹلا ہموار ہاتنی ژی گہلہک زوی دگہشت و نییدی چ نہخوشیت دیتر بیت ب وی رہنگی روی نہ دان و نہف زہلامہ دقان ۲۲ سالان دا شیا قی ریکا ناسی و نہخوش ب دەستیت خو بی رویت دروست بکەت یا کو حکومەت دشا ب سنی ہہیشان دروست کەت و نہف زہلامہ ب زہلامی چیاہ ہاتہ ناٹ کرن و ل دویشدا ژی فیلمہکی سینہمایلی ل سہر وی ہاتہ بہرہم ئینان.

دایی پشتی ہہفژینا وی مری. قی جوتیاری، ب درژیا ۲۲ سالان، (ژ ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۲) چیاہی مالویران کولا و بی راوہستیان و ہمہمی رۆژا سپیدی تاکو ئیقاری و بی وہستیان، یان بی ہیقی بوون و بی زار بوون، و بتنی نامیری وی پی کار دکر ئەو موہولک و تہفرک بوون و ئیرادا وی ل ہمہبہری چیاہی و شکلی ہہفژینا وی دہزرا وی دا قەت قاری نہ دبوو دەمی ل ناٹ دەستی وی دمر و نہفہ دبوو ہاندەر و ہیزہکا مہزن کو ئەو بہردہوامی ب دہتہ قی کاری خول پیناھی زرگارکرنہ ہمہمی خەلکی گوندی ژقان نہخوشیان و ل دوماہیی ب سہردکەثیت و ریکەکی ل قی چیاہی ناسی قەدکەت ب درژیا ۱۱۰ میتران

نہف زہلامی دشکلی دا دیار ناقتی وی داشرات مانجہ ل گوندہکی دوور ل ولاتنی ہندی دژیت

رۆژہکی ژ رۆژان ہہفژینا وی توشی نہخوشیہکا گران دبیت و ژنہگہری دووریا ل ناقبہرا نہخوشخانہی و گوندی و ریکا درژ و چہپ (۷۰ کم) و نہ گہشتنا ترومیٹلا ہموار ہاتنی ل دەمی پیدقی، ہہفژینا وی، و ہہفژی یا عہمیری وی دناٹ دەستیت وی دا دمریت و چ تشتک ژی ژدہستا نہ دہات ب تنی دل سوتن و خەم و کوفان نہ بن.

نہو دەمہکی درژ بوو خەلکی گوندی داخاز ژ حکومەتی دکر ژبوو دروستکرن تونیلہکی ل چیاہی دگہفتہ ل ناقبہرا وان و باژیری ژبو کورتکرن ریکتی، و داکو نہف رہنگہ رویدانہ دوبارہ نہ بنہ فہ، بہلی نہف دخازیا وان پشت گوہ دہاتہ ہافیتن، و قی جوتیاری ہہژار چ پی نہما بریادا کو ئەو ب دەستیت خو وی کاری بکەت، داکو ئەو دہردہسہری ب دوماہی بہین بیت کو ئەو و خەلکی گوندی پیٹہ دنالین و جوتیاری دل کوزری تہفرکەک و موہولکەکی بو خو پەیدا دکەت و دەست ب فہکرن چیاہی دکەت و خەلکی گوندی و دہوروبہران ہہردہم یاری و ترانہ ب پیری کال دکرن و دگوت دیارہ وی ناقلی خو بی ژدہست

ب ورج

کینژالہ : ہزر دمہزاختنیت خو دا بکە و لەزنی ل پروژیت خو نہ کہ.

شیر : بلا تہ باوہری ب خو ہہبیت و یا تہ قیایی دنی ہەر ب جہ ہیت.

کچ : بہشیاری ئەزمانی خوبە و ض جارا بلا ہەذاربا تە دیتی ذبیرا تە نەضیت.

کافر : خوب ہیشیا کەسی فہ نہ ہیلہ و ہمہمی ہیزا خوب کار بینہ بوو سہرکەفتنا خو.

گا : ۵/۲۱-۴/۲۱ بزاقی بکە چ جارا دلنی خوشتقیا خو نہ شکینی و ہەر دەم ہیشیا ددلی وی دا ب چینہ.

جیمک : ہمہمی بریاریت مالی دەستی تہ دا نینن و بزاقی بکە ہمہمی ئەندامیت مالی تیدا دپشکدار بن.

هاتیشکو.. ټو مهیځ ژاپونیا په یکه بو چیکرین

و څارن ددایځ و ب دهر بازوونا ده می هاتیشکو دبیته ټه فسانه یا ساڅا ژاپونیا و ب تایبه تی پستی میدیا کارا چیروکا وی به لاف کری و هه تا کو وده لی هاتی ماموستا ل څاندنگه هیټ خو داڅازی ژ خونداکارتیت خو بکه ن کو وده کی هاتیشکو دلوسوز و وه فادار بن بو وه لاتی خو.

ل سالا ۱۹۳۴ په یکه رتاشه کی ژاپونی رابو ب دروستکرنا په یکه ره کی برونزی بو هاتیشکو وی ټه ف په یکه ره ب گیرانا ټاهنگه کا مه زن دانا ل هه مبه ری نیزگه هی ترینی و هاتیشکو بخو ژی ل وی ټاهنگی بی به ره ه ټبوو، و پستی هنگی ب ساله کی، نانکو ل سالا ۱۹۳۵ هاتیشکو ب مریانی دهیته دیتن ل ټیک ژ جادیت باژیرئ شیبویا و که له خی وی که له ک ب ریزگرتن ټه دهیته ته حنیت کرن و ل موزه خانا نیشتمانی یا زانستی ل ټوینو-ټوکیو دهیته هه لگرتن و پاراستن و مایه ټاکو ټه ټرو.

ټو ژی ل سالا ۱۹۲۵ بو و پستی ټی رودانی وده کی هه ر جار هاتیشکو قهستا شیبویا دکر و دما چاهه رتی پروفیسوری و خه لکی دټیا هاتیشکو ل وی جهی دوور بیخن لی بزاقیت وان دبی مفا بوون و هاتیشکو ل ویرئ دمینیټ و هه ر دمینیټه چاهه رتی خودانی خو و نه روژه کی و نه دوویا و نه سی یا به لکو ټی چاهه رتی کرنی ل وی جهی بوو ده می دهه سالان ټه کیشا و چیروکا هاتیشکو ل هه می جهه به لاف بو وهه ر که سی ددیت ب چاهه کی پر دلوقان دنیرا هاتیشکو و که س ژی نه بو بشیت هاتیشکو تیبه گه هیټ و رازی بکه ت کو ل وی جهی بچیت و قهستا مالا خو بکه ت و ټو خه لکی هاتیشکو ددیت دوی حالی دا هندا دلوقانی پی دبر و دگه ل وی دا دخه مبار بوون و هنده کا ژی ب تنی سه ری خو ده ژاند و هنده کا ژی روژدک بو دباراندن و هنده کا ژی ټاف

هیده سابورو ټوینو پروفیسوری پشکا چاندنی بوو ل زانکویا ټوکیو، صه یه ک هه بوو ب ناټی هاتیشکو و ټی که سی که له ک ژدل هم ژ هاتیشکو دکر و هه ر جهی ټو چبایی دگه ل خو دبر و وده کی مروټه کی چاټی خو ددایځ و ده می ټو دجو ده واما خو یا فه رمی هاتیشکو دگه ل وی دجو ټاکو جهی ترینی و ل ده می پروفیسور ل سه ر کارئ خو دزقری دیسان هه می روژا هاتیشکو ل نیزگه هی ترینی چاهه رتی پروفیسوری بو و ټه ف چاهه رتکرنا هاتیشکو بی بوو دیمه نه کی روژانه ل بهر چاقیت ریټینگیت نیزگه هی شیبویا و وان سه رده دانکه ریت به رده وام.

ټه ټه کارئ هاتیشکو بی روژانه بو و ټاکو ټو روژ هاتی پروفیسور ب ټیکجاری نه زقری، ټو ژی پستی ټوشی لیټدانه کا مه ژی دبیت و ل دو ماهیټ وه غه ر دکه ت بیی خاترا خو ژ هاتیشکو بخازیت کو

سید محمد علی

